

TOLK- OCH ÖVERSÄTTARINSTITUTET

KÄLLSPRÅK PÅ KLARSPRÅK

Erika Bergholm

I detta examensarbete översätts en på engelska klarspråksbearbetad EU-förordning för att sedan jämföras med översättningen av originalversionen. Hypotesen är att den klarspråksbearbetade källtexten ska ge upphov till en måltext som bättre stämmer överens med det stilideal som eftersträvas för svenska offentliga texter. Främst på textnivå och i mindre utsträckning på de lägre nivåerna verifieras detta. Den möjliga utvecklingen i fråga om en spridning av EU-svenskan analyseras med hjälp av Even-Zohars polysystemteori, vilken gör det troligt att det snarare än det svenska systemet är EU-systemet som kan komma att förändras.

Magisteruppsats (20 p) i översättning med inriktning på engelska

Stockholms universitet

Vårterminen 2005

Handledare: Margit Bönnemark

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	1
1.1 Bakgrund.....	1
1.2 Syfte.....	2
1.3 Material och metod.....	3
2 Anvisningar.....	4
2.1 EU:s anvisningar.....	4
2.1.1 <i>Interinstitutionellt avtal</i>	4
2.1.2 <i>Handledningar och handböcker</i>	6
2.1.3 <i>Anvisningar för översättningsarbetet</i>	6
2.2 Svenska anvisningar.....	8
3 Polysystemteorin.....	9
3.1 Polysystem.....	9
3.2 Polysystemets intra-relationer.....	10
3.3 Polysystemets inter-relationer.....	11
3.4 Interferens.....	12
3.5 Översättarstrategier.....	13
4 Textanalys av originalversionen av förordningen....	15
4.1 Disposition.....	15
4.2 Syntaktiska egenskaper.....	16
4.3 Kommentar till textanalysen.....	18
5 Textanalys av den bearbetade förordningen.....	19
5.1 Disposition.....	19
5.2 Syntaktiska egenskaper.....	20

5.3 Kommentar till textanalysen.....	21
6 Kommentar till översättningen.....	22
6.1 Lexikal nivå.....	23
6.2 Sats- och meningsnivå.....	26
7 Textanalys av översättningen av bearbetningen.....	28
8 Textanalys av översättningen av originalet.....	29
9 Jämförelse mellan de svenska översättningarna.....	29
9.1 Disposition.....	30
9.2 Syntaktiska egenskaper.....	30
9.3 Begriplighet.....	31
10 Sammanfattning.....	32
11 Summary.....	35

Litteraturförteckning

Bilaga I:

Den bearbetade versionen av förordningen och dess översättning

Bilaga II:

Originalversionen av förordningen och dess översättning

1 Inledning

1.1 Bakgrund

EU-översättningar har vållat en viss debatt i Sverige. I *Svenskan som EU-språk* (Melander 2000) diskuteras de språkliga konsekvenserna av Sveriges medlemskap i EU. Problemen grundar sig i att vi här i Sverige genom klarspråksarbetet, som på allvar inleddes med skriften *Språket i lagar och författningar* (Statsrådsberedningen 1967), har arbetat för att offentliga texter ska förenklas och mottagaranpassas. EU:s texter skrivs emellertid enligt en äldre skrivtradition där man snarare riktar sig till expertsamhället, med tyngre meningsbyggnad och många och tunga satsled. Översättarna har den svåra uppgiften att översätta dessa texter till svenska och i arbetet följa svenska skrivregler vad gäller klarhet och mottagaranpassning. Dessutom ska de följa källtextens meningsindelning och struktur. Debatten rör bl a huruvida egenskaper från EU-översättningarna kommer att sprida sig till andra svenska offentliga texter.

I sin artikel ”Klar komplexitet” drar Lars-Johan Ekerot (2000) slutsatsen att det är omöjligt att förena kravet på nära anknytning till källtexterna med kravet på ett modernt enkelt författningsspråk. Hans förslag på hur problemet kan lösas är att man återgår till ett äldre svenskt stilideal liknande det som förespråkas i Erik Wellanders *Riktig svenska* (1973).

I sin artikel ”Internationellt klarspråksarbete – en grund för bättre EU-texter?” (2000) skriver Barbro Ehrenberg-Sundin att vi sedan inträdet i EU har fått svenska offentliga texter som utformats enligt en skrivartradition som tar oss 20-30 år tillbaka i tiden. Hon hänvisar till spirande forskning (t ex Sheikhi 1998) som pekar på en översättningssvenska med längre och mer komplicerat byggda meningar, med långa fundament och alltför mycket information på

satsadverbialets plats och på ett mer högtravande ordval än i motsvarande svenska texter. Forskningen visar också på en hög andel svåra ord, mestadels abstrakta ord och svårtolkade sammansättningar (Ehrenberg-Sundin 2000 s. 145).

Som medarbetare i Regeringskansliets klarspråksgrupp är Ehrenberg-Sundin givetvis en förespråkare för denna. Hon påpekar också att liknande arbeten pågår i andra länder, och att överensstämmelsen är påfallande mellan olika länders handledningar och riktlinjer för bättre offentliga texter. De vill att man ska anpassa texten till läsarna och göra den överskådlig. Man uppmanas att använda begripliga ord och fraser, och att undvika förkortningar och fackord, samt kanslispråkliga, ålderdomliga, tvetydiga och onödiga ord. Man ska också undvika nominaliseringar och passiveringar. Hennes lösning på problemet är således att driva på klarspråksarbetet inom EU, som faktiskt kommit en bit på väg.

1.2 Syfte

Syftet med den här uppsatsen är att se vilken effekt ett klarspråksarbete på källtexterna från EU kan få på de svenska översättningarna. Eftersom de olika ländernas anvisningar för klarare texter överensstämmer så väl, som Ehrenberg-Sundin (2000) hävdar, borde en källtext som skrivs enligt sådana anvisningar ge upphov till en måltext som är lättare att förena med de svenska kraven på klarhet. Detta är således uppsatsens hypotes: att min översättning av en klarspråksbearbetad förordning kommer att ligga närmare det svenska stilidealet än det inom EU översatta originalet av samma förordning. I arbetet ska jag titta på vilka översättningsproblem som undviks och vilka som kvarstår.

1.3 Material och metod

Britten Martin Cutts arbetar för Plain Language Commission, ett språkkonsultföretag som är oberoende från regeringen. Han har tillsammans med Emma Wagner, chef för de engelska översättarna i EU, skrivit om en förordning för att visa att det inte är en omöjlighet att skriva klara och tydliga rättsakter. I uppsatsen använder jag mig av denna bearbetade förordning, som finns i skriften *Clarifying EC Regulations* (Cutts och Wagner 2002), och även originalversionen: *REGULATION (EC) No 1049/2001 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 30 May 2001 regarding public access to European Parliament, Council and Commission documents* och översättningen till svenska som gjorts inom EU: *EUROPARÅDETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar*.

I en textanalys av de båda engelska versionerna tittar jag på de drag i texten som är typiska för lagtext. Ändringar som Cutts och Wagner har gjort i sin bearbetade version av förordningen kommenteras också. Jag har översatt denna bearbetade version och kommenterar vilka problem som uppstod vid arbetet. Sedan analyseras och jämförs den svenska officiella översättningen med min översättning av bearbetningen och särskild vikt läggs vid skillnader i fråga om klarhet och mottagaranpassning. EU-översättningarnas mottagande och möjliga utveckling diskuteras med hjälp av Even-Zohars polysystemteori. Men först följer en genomgång av de olika anvisningar som textproducenter och översättare har att rätta sig efter.

2 Anvisningar

Nedan följer en kortfattad beskrivning av de anvisningar som ges i fråga om texters utformning, dels för texter inom EU och dels för svenska texter.

2.1 EU:s anvisningar

Anvisningarna som ges till textproducenter och översättare inom EU är många. Jag ska här sammanfatta de viktigaste riktlinjerna och även ta upp några specifika anvisningar som påverkar översättningarnas utformning. Inledningsvis tar jag upp det interinstitutionella avtal som ligger till grund för de mer specifika anvisningarna.

2.1.1 Interinstitutionellt avtal

Europaparlamentet, rådet och kommissionen har upprättat ett Interinstitutionellt avtal av den 22 december 1998 om gemensamma riktlinjer för gemenskapslagstiftningens redaktionella kvalitet (1999). Skälen som anges till detta och de allmänna principer som föreskrivs är helt i enlighet med vad klarspråksarbetet i Sverige eftersträvar. Som skäl anges bl a (skäl 1):

För att gemenskapslagstiftningen skall vara överskådlig och för att allmänheten och näringslivet skall kunna förstå den väl är det av avgörande betydelse att gemenskapens rättsakter formuleras klart, enkelt och exakt. Detta är nödvändigt även för att gemenskapslagstiftningen skall kunna genomföras korrekt och tillämpas på ett enhetligt sätt i medlemsstaterna.

De allmänna principer som föreskrivs är bl a följande (numrering som i avtalet):

1. Gemenskapslagstiftningens rättsakter skall vara klart, enkelt och exakt formulerade.
3. Vid utformningen av rättsakter skall dessutom hänsyn tas till de personer som rättsakterna kommer att gälla, så att de på ett otvetydigt sätt kan få kunskap om sina rättigheter och skyldigheter, samt till dem som har till uppgift att genomföra rättsakterna.

4. Bestämmelser i rättsakter skall vara kortfattade, och innehållet skall vara så enhetligt som möjligt. Alltför långa artiklar och meningar, onödigt komplicerade formuleringar och överdrivet bruk av förkortningar bör undvikas.
5. Under hela det förfarande som leder fram till att rättsakter antas skall utkast redigeras med ett ordval och en meningsbyggnad som tar hänsyn till att gemenskapslagstiftningen är flerspråkig. Begrepp och terminologi som särskilt hänför sig till ett nationellt rättssystem skall användas med försiktighet.
6. Den terminologi som används i en och samma rättsakt skall vara konsekvent och överensstämma med terminologin i gällande rättsakter, särskilt dem inom samma ämnesområde. Samma begrepp skall uttryckas med samma ord och de skall, i möjligaste mån, inte avvika från den innebörd som de har i allmänt, juridiskt eller tekniskt språkbruk.
14. När de begrepp som används i rättsakten inte är entydiga bör de definieras i en enda artikel i början av rättsakten. Denna definition skall inte innehålla självständiga föreskrifter.
16. Hänvisningar till andra rättsakter bör i möjligaste mån undvikas. En hänvisning skall klart och tydligt ange den rättsakt eller bestämmelse som den avser...
18. Varje ändring av en rättsakt skall uttryckas tydligt. Ändringar skall göras i form av en text som förs in i den rättsakt som skall ändras. Att ersätta hela bestämmelser (en artikel eller en del av en artikel) är att föredra framför att införa eller stryka meningar, delar av meningar eller enstaka ord.

De här riktlinjerna är avsedda att användas internt inom institutionerna och de är inte rättsligt bindande. Efter att ha studerat en förordning (vilket ju inte är tillräckligt för att dra några allmänna slutsatser) får jag intrycket att riktlinjerna inte följs fullt ut. Den studerade förordningen är skriven tre år efter att detta interinstitutionella avtal skrevs, men det kanske inte är tid nog för att riktlinjerna ska ha fått genomslag. Viljan att förändra finns dock, åtminstone på de högre nivåerna inom institutionerna, och det är där det måste börja. Dock verkar det finnas ett motstånd eller åtminstone en tröghet inom de kretsar där det praktiska arbetet med att utforma EU:s rättsakter utförs. Ehrenberg-Sundin (2000 s. 172-173) visar på några vanliga hinder för klarspråksarbete, vilka enligt henne, med hänvisning till en artikel (Roberts 1998), också överensstämmer med vad som styr skrivandet i EU:s institutioner: traditionen styr, texten är ett utflöde av en

kompromiss, chefen vill ha det på ett visst sätt, etc. Troligen mötte klarspråksarbetet motstånd även här i Sverige, men nu är det accepterat och standardiserat. En liknande utveckling inom EU kan inte vara en omöjlighet.

2.1.2 Handledningar och handböcker

Enligt vad som föreskrivs i det interinstitutionella avtalet har institutionerna givit ut en *Gemensam praktisk handledning för utformningen av gemenskapslagstiftningen* (2003). I denna utvecklas innehållet i och betydelsen preciseras av riktlinjerna i det interinstitutionella avtalet. Den innehåller också mallar för de olika rättsakterna.

I *Publikationshandboken – institutionernas redaktionella regler* finns de skrivregler som gäller för utformningen av EG- och EU-dokument. Den svenska versionen innehåller en del med särskilda regler för svenska språket.

Handbok för utformning av rättsakter i Europeiska unionens råd (som kallas formulärhandboken) innehåller i den första delen de olika typerna av rättsakter i schematisk form. Den andra delen innehåller allmänna anvisningar om rättsakternas struktur och utformning

2.1.3 Anvisningar för översättningsarbetet

Anvisningar för översättningsarbetet (1995, ändringar gjorda 2000) från delegationen för översättning av EG:s regelverk utarbetades inför Sveriges anslutning till Europeiska unionen. I dokumentet står det bl a så här:

Målet för översättningen är texter som stilmässigt avviker så litet som möjligt från moderna svenska regeltexter. Eftersom det svenska författningsspråket i stilistiskt hänseende skiljer sig mindre från vanlig bruksprosa än andra länders författningsspråk bör översättaren inte sträva efter att finna stilistiska motsvarigheter till eventuella stelbenta ord och fraser i originalet. Inriktningen skall i stället vara att uttrycka textens innehåll på ett så ledigt och begripligt sätt som möjligt. I rättsakterna förekommer ibland mycket långa meningar av en typ som numera undviks i svenskt författningsspråk. Vid ändringar av äldre svenska författningar är det vanligt att man delar upp sådana meningar. Det vore därför naturligt att göra detsamma när man översätter EG:s regeltexter. Emellertid vållar den hänvisningsteknik som används vissa svårigheter. Det är nämligen vanligt att hänvisa till en viss mening i ett stycke. Om vi helt okontrollerat ändrade

meningsindelningen skulle det kunna vålla problem vid hänvisningar. Återhållsamhet bör visas.

Det skall aldrig vara ett självändamål att ändra på en menings uppbyggnad vid översättningen till svenska. I de flesta fall går det utmärkt att i stora drag följa originaltexten. Detta är också önskvärt, inte minst ur granskarnas synvinkel. Det försvårar deras arbete om de inte känner igen sig i texten utan måste pricka av de olika satsleden för att vara säkra på att allt kommit med.

Det gäller för översättaren att med hjälp av sin yrkesskicklighet avgöra i vilka fall det är nödvändigt att avvika, och hur stor avvikelsen behöver vara, för att resultatet skall bli en "smidig svenska" och inte en knagglig översättningsprodukt.

Hur svår denna balansgång kan vara har visat sig i det mottagande översättningarna fått och den debatt som har uppstått som jag nämner i avsnitt 1.1. En sak som bidrar till att översättarna inte kan åstadkomma en text som inte avviker från moderna svenska regeltexter är den så kallade punktregeln, som uppkommer ur hänvisningstekniken. Eftersom hänvisningar kan göras till en viss mening i ett visst stycke får översättarna inte ändra meningsindelningen. I det interinstitutionella avtalet som beskrivs i avsnitt 2.1.1 anges som riktlinje 18 att man helst inte ska införa ändringar med denna teknik. Om man i stället för en riktlinje beslutade att ändringar inte får göras med hänvisning till en viss mening skulle punktregeln bli överflödiga. Med de initiativ som redan har tagits för att förbättra lagstiftningen tror jag inte att det är en omöjlighet att ett sådant beslut skulle kunna tas.

Dokumentet innehåller detaljerade anvisningar för hur de olika delarna i rättsakter ska se ut, hur hänvisningar ska göras, hur olika punktuppställningar ska se ut, etc.

Anvisningarna är nu tio år gamla och arbetet med att ta fram nya pågår. Jag har fått ta del av *Att översätta EU-rättsakter – praktisk handledning* (2004) som har tagits fram i samarbete mellan EU-institutionernas översättningsenheter. Innehållet är till stora delar likartat, men i de nya anvisningarna som ännu håller på att utarbetas är avsnitten om språk och stil i de svenska texterna, vilkas motsvarighet i de äldre anvisningarna delvis citeras ovan, ännu inte skrivna.

2.2 Svenska anvisningar

I Sverige har klarspråksarbete pågått sedan 1960-talet och kraven på läsaranpassning är höga. I ett informationsmaterial från regeringskansliet, *Begriplighet på hög nivå – regeringen främjar klarspråk* (2003, s. 2), står det: ”Lagar och andra författningar bör naturligtvis uppfylla samma krav på läsbarhet som ställs på andra typer av texter: de ska vara överskådliga, lätta att hitta i, ha en ändamålsenlig disposition, och de ska skrivas på ett klart och begripligt språk.” Som konkreta exempel på hur detta ska uppnås nämns bl a följande:

- En innehållsdeklaration i inledningen av texten.
- En paragraf ska som mest ha tre stycken.
- Kopplingarna (såväl innehållsmässigt som språkligt) ska vara tydliga.
- Informativa rubriker kan formuleras som en fråga.
- Språket ska vara klart och enkelt, med enkel meningsbyggnad där subjekt, verb och objekt ska ligga så nära varandra som möjligt.
- Punktlister är praktiska.
- Passiva verb används bara om man inte vet vem som utför handlingen eller om det är oviktigt i sammanhanget.
- Föråldrade och vilseledande ord och uttryck ska inte användas.
- Det viktiga ska komma först i texten och man behöver inte följa ärendets kronologiska gång.

Språkliga anvisningar för hur texter ska skrivas ges bl a i *Myndigheternas skrivregler*, *Myndigheternas föreskrifter* och *Svarta listan* (alla från Statsrådsberedningen 2004, 1998 resp. 2004).

3 Polysystemteorin

Normerna för vad som anses vara en väl utformad text skiljer sig åt mellan olika samhällen. För att få ett större perspektiv på vilka konsekvenser en transposition av texter kan få ska jag använda mig av polysystemteorin. Polysystemteorin utvecklades i Israel under 70-talet av Itamar Even-Zohar som lånade idéer från 20-talets ryska formalister. Enligt teorin bör ett litterärt verk inte studeras fristående utan som en del av ett litterärt system. Litteraturen utgör en del av det sociala, kulturella, litterära och historiska ramverk, vilket får sin dynamik från ständiga förändringar och kampen om en central position (Munday 2001). Yvonne Lindqvist (2002) använder sig i sin avhandling av teorin för att kartlägga översättarstrategier inom hög- och lågprestigelitteratur. I den här uppsatsen behandlas texter av en helt annan typ, men översättarna måste ändå använda sig av strategier som grundar sig på de rådande normerna i målkulturen. Jag ska därför försöka applicera teorin på EU-översättningarna för att undersöka vilken position de har i polysystemet, vilket i sin tur påverkar översättarstrategier och inverkan mellan systemen.

Avsnitt 3.1-3.5 bygger på Yvonne Lindqvists (2002) presentation av polysystemteorin.

3.1 Polysystem

Den grundläggande tanken i polysystemteorin är att mänskliga kommunikationsmönster förstås och studeras bättre om de uppfattas som dynamiska system. Det betyder att man måste kartlägga de normer som styr relationerna inom och mellan dessa system. De olika systemen inom polysystemet är hierarkiskt inordnade i olika skikt eller nivåer. Den ständiga spänningen mellan systemets olika skikt är nödvändig för att systemet ska vara

stabil. Rörelserna i systemet kan antingen beskrivas som *centrifugala* eller *centripetala*, d v s att vissa fenomen flyter iväg från systemets centrum till periferin, medan andra arbetar sig in till en central position. Dock finns det inte bara ett centrum eller en periferi. Teorin förutsätter att det finns flera centra och periferier, eftersom polysystemet består av flera inbördes beroende system.

Det kan förefalla som om det bästa för systemet skulle vara ett permanent tillstånd av instabilitet, men så är inte fallet. Ett system som inte kan bevara sin struktur är över tid instabil, medan ett system som undergår ständig och välkontrollerad förändring anses stabil. Därför är kriser och katastrofer i polysystemet (förekomster som kräver radikal förändring) tecken på ett vitalt system, under förutsättning att systemet kan kontrollera dem. Systemet är i fara endast när förändringen inte kan kontrolleras. Detta är oftast resultatet av en långtgående stagnationsprocess där normal dynamik inte förekommit.

3.2 Polysystemets intra-relationer

Det övergripande kulturella polysystemets centrum motsvarar den vedertaget ”goda” kulturen, den *kanoniserade* kulturen eller de normer inom systemet som bestäms av den grupp människor som för tillfället kontrollerar det. Inom det litterära polysystemet utgörs centrum av den litterära repertoar som tillskrivs mest prestige – den kanoniserade litteraturen. Med *repertoar* avses innehållet i den uppsättning regler/normer som styr både skapandet och användningen av en given produkt. Inom det system som omfattar offentliga texter i Sverige kan man nog säga att den centrala repertoaren utgörs av de normer som vi förknippar med klarspråksarbetet.

Den kanoniserade repertoaren inom systemet (d v s den uppsättning normer som styr aktiviteterna och dessa normers innehåll) skulle troligtvis stagnera efter en viss tid utan ”utmaningen” från de icke-kanoniserade normerna. Förstelning av repertoaren hindrar repertoaren från att fungera i samhället, ett samhälle som

ständigt förändrar sina behov. Förändras samhället men inte repertoaren kan följden bli att systemet gradvis överges till fördel för ett annat system, eller att utgångssystemet kollapsar, d v s att hittills uppburna normer och modeller förkastas. En sådan gradvis övergång kan man nog säga har åstadkommits i Sverige genom klarspråksarbetet. Inom EU verkar den kanoniserade repertoaren, som i högre grad följer det traditionsbundna lagspråket, utmanas av andra, mer läsartillvända normer. Inte minst tyder det interinstitutionella avtalet på detta (se avsnitt 2.1.1).

Det är viktigt att klargöra skillnaderna mellan två olika användningar av termen *kanon*. Den ena refererar till textnivå, den andra till repertoarnivå. Det är två skilda saker att introducera en text i den litterära kanon och att introducera en text genom en modell i repertoaren. Det första exemplet kallas *statisk kanon*, d v s att en given text accepteras och införlivas i det givna normsystem som litteraturen vill bevara. I det andra exemplet, *dynamisk kanon*, lyckas en specifik litterär modell etablera sig som produktiv princip i systemet via dess repertoar.

Produkterna av den dynamiska kanon kallas *primära* och produkterna av den statiska kanon för *sekundära*. I princip motsvarar primär och sekundär produkt *innovation* och *konservatism* i repertoaren.

3.3 Polysystemets inter-relationer

Relationer som råder mellan olika kulturella polysystem kan enligt teorin beskrivas på ett likartat sätt som de relationer som råder inom polysystem. Ett övergripande polysystem kan fungera som en del i ett mega-polysystem som omfattar flera nationer. För att kunna beskriva systemens *interferens*, d v s den relation mellan olika litteraturer där en specifik litteratur kan fungera som källa för direkta och/eller indirekta lån för en annan specifik litteratur, måste, enligt Even-Zohar (1990), en hypotes om de olika systemens inbördes hierarki

uppställas. Detta är relevant i sammanhanget eftersom farhågor har uttryckts om att egenskaper i EU-översättningarna ska överföras till svenska texter.

3.4 Interferens

Enligt Even-Zohar (2000) står översatta litterära verk i ett växelförhållande med det litterära polysystemet på åtminstone två sätt: (a) på vilket sätt källtexterna är utvalda och (b) på vilket sätt de översatta verken återspeglar de normer, beteendemönster och förhållningssätt som blir resultatet av deras relation till de andra parallella systemen i mållitteraturen (deras bruk av mållitteraturrepertoaren). Källtexten är i det här fallet utvald eftersom den är rättsligt bindande i Sverige. Hur översättningen återspeglar de svenska normerna visas i debatten: EU-översättningarna accepteras inte eftersom de inte överensstämmer med svenska normer.

Om den översatta litteraturens position i polysystemet är eller blir central eller perifer och om denna position är förknippad med primära (nyskapande) eller sekundära (konservativa) repertoarer, är ytterst beroende av polysystemets beskaffenhet. Om den översatta litteraturen intar en central position i ett litterärt polysystem tar den aktiv del i att utforma polysystemets centrum. I en sådan situation utgör den översatta litteraturen en del av de nyskapande krafter som driver den litterära utvecklingen framåt. Enligt Even-Zohar (2000) kan tre olika övergripande situationer ge upphov till att den översatta litteraturen intar en central position i ett litterärt polysystem: (a) när ett polysystem ännu inte fullt utvecklats, d v s när ett litterärt system ännu är ungt och på väg att etablera sig, (b) när ett polysystem antingen är perifert i ett mega-polysystem eller ”svagt”, eller (c) när en kris, en vändpunkt eller ett litterärt vakuum uppstår i ett litterärt polysystem.

Om den översatta litteraturen däremot intar en perifer position i systemet kommer översatt litteratur generellt att tillämpa sekundära modeller. I en sådan

situation har den översatta litteraturen inget inflytande över systemets dynamiska utveckling, utan är utformad i enlighet med redan existerande konventionella normer i mållitteraturen. Då fungerar den översatta litteraturen i stället som en konserverande faktor för dessa normer. Medan den samtida originallitteraturen utvecklar nya normer och modeller, ansluter sig den översatta litteraturen till de normer som redan övergivits av det nyetablerade centrumet.

Frågan är alltså vilken position EU-översättningarna har i det svenska polysystemet. Av de tre möjliga situationerna som anges är det möjligen (b), att systemet är perifert i mega-polysystemet, som skulle kunna gälla för det svenska. Men det är även tänkbart att EU-systemet befinner sig i en situation liknande (c), att en vändpunkt har nåtts.

3.5 Översättarstrategier

Enligt polysystemteorin deltar översatt litteratur aktivt i processen att skapa nya primära modeller när den intar en central position i systemet. Översättarens uppgift blir i sådana fall inte primärt att anpassa sig till de rådande modellerna i målsystemrepertoaren, utan att vara beredd att bryta mot målkonventionen genom att reproducera de dominerande textuella relationerna i källtexten. Produkterna av översättarens arbete kommer då att kunna klassificeras som källbundna översättningar. Om den nya trenden inte vinner mark i målsystemet kommer översättningen som utarbetades enligt denna strategi heller aldrig att bli accepterad.

Om översatt litteratur i stället intar en perifer position i systemet blir situationen annorlunda. Översättarens viktigaste uppgift blir då att tillämpa den bästa redan existerande sekundära modellen för sin källtext, med en målanpassad översättning som resultat. Översättningarnas socio-litterära status är, enligt polysystemteorin, avhängig den översatta litteraturens position och

funktion inom polysystemet och själva översättningsförfarandet är i lika hög grad underordnat denna position och funktion.

Strategierna som tillämpas för EU-översättningarna ger upphov till källbundna översättningar och detta skulle peka på att de intar en central position som påverkar systemet. Emellertid är en sådan strategi nästintill ofrånkomlig om kraven som ställs på denna speciella typ av texter ska uppfyllas. De källbundna översättningarna accepteras inte heller i Sverige, vilket tyder på att de innehar en perifer position. Det uttryckta målet är även att översättningarna ska följa målspråkets normer, vilket även det pekar mot en perifer position. Lars-Johan Ekerots (2000) förslag om en återgång till ett äldre svenskt stilideal som lösning på problemet visar möjligen på att det finns likheter mellan den övergivna svenska repertoaren och den kanoniserade EU-repertoaren. Om man antar att samhällsutvecklingen går åt samma håll i EU som i Sverige är det möjligt att även repertoaren i polysystemen utvecklas på liknande sätt. Utifrån detta tror jag att EU-översättningarna har en perifer position i det svenska polysystemet som omfattar offentliga texter. Det betyder att EU-repertoaren inte skulle sprida sig inom svenskan. Snarare tror jag att EU:s kanoniserade repertoar kan komma att förändras.

4 Textanalys av originalversionen av förordningen

Nedan följer en redovisning av textanalysen av den officiella versionen av förordningen: Regulation (EC) No 1049/2001 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2001 regarding public access to European Parliament, Council and Commission documents.

Textanalysen har utförts med hjälp av Bhatias *Analyzing Genre: Language Use in Professional Settings* (1993). Bhatia förklarar att en orsak till varför lagtexter ser ut som de gör är att deras kommunikativa syfte är högst opersonligt

och oberoende av kontexten. Den allmänna kommunikativa funktionen är att ge anvisningar eller beordra; lagtexter fastställer skyldigheter och rättigheter. De som formulerar lagar försöker göra dem så exakta, klara och otvetydiga som möjligt för att lagarna ska omfatta allt och inget mer än vad lagstiftaren avser. En komplicerande faktor är att upphovsmannen (lagstiftaren) och författaren inte är samma person, och inte heller läsaren (jurister) och mottagaren (allmänheten, de som lagen gäller för). Författarens dilemma består i att lagtexten måste vara exakt, klar och otvetydig, men samtidigt alltomfattande.

4.1 Disposition

Efter förordningens titel följer ingressen som anger vilken den rättsliga grunden är och vilket rättsligt förfarande som har lett fram till antagandet av förordningen. Här presenteras också skälen till varför förordningen har antagits. Meningsbyggnaden är okonventionell här. Subjektet (*The European Parliament and the Council of the European Union*) åtskiljs från verb och objekt (*have adopted this regulation*) av alla skälen, vilka dessutom utgörs av fullständiga meningar. Efter ingressen följer artiklarna.

4.2 Syntaktiska egenskaper

Enligt Bhatia (1993) är de långa meningarna ett utmärkande drag för lagtexter på engelska. I den undersökta förordningen är meningarnas genomsnittsvärde 34 ord/mening och medianvärdet är 29,5 ord/mening. Detta kan jämföras med engelska vetenskapliga texter som har ett genomsnitt på 27,6 ord/mening (Barber, 1962). Även om tidsskillnaden mellan de jämförda uppgifterna är betydlig får man kanske ändå en uppfattning om hur hög den genomsnittliga meningslängden är. En nominal stil är enligt Bhatia också typisk för lagtexter.

Jag har beräknat substantivandelen i tre extrakt (skäl 2 i ingressen, artikel 6.1 och 6.2, samt hela artikel 12) och resultatet blev 23,8 %. Jag har inte hittat några uppgifter att jämföra med men jag uppfattar det som ett ganska högt värde.

Flerordsprepositioner är ett annat drag som utmärker lagtexter. I den standardiserade inledningen i förordningen återfinns flerordsprepositioner (*having regard to, in accordance with*). De många hänvisningarna görs ofta med flerordsprepositionen *as laid down in* (t ex i Whereas 2). Andra vanliga flerordsprepositioner är följande (hänvisning till var i texten exemplet kommer ifrån anges i efterföljande parentes):

- (1) with a view to (Article 6.3)
- (2) in accordance with (Article 4.1 b)
- (3) in order to (Article 5)
- (4) in the case of (Article 4.7)
- (5) in the event of (Article 6.3)

I några fall skulle fraserna kunna skrivas om till enkla prepositionsfraser, t ex *In order to ensure the full application of this regulation...* skulle kunna skrivas *To ensure the full application....* Detta pekar på att språket i lagtexterna utmärks av ett utökat bruk av flerordsprepositioner. En orsak till detta kan vara författarens strävan efter exakthet.

Binomiala och multinomiala uttryck är två eller fler ord eller fraser av samma grammatiska kategori vilka har något slags semantiskt samband och kopplas ihop med en konjunktion. Bhatia exemplifierar med *signed and delivered, in whole or in part*. Sådana uttryck är vanliga i lagtexter av olika skäl, bl a är de effektiva medel för att göra texten exakt och alltomfattande. I förordningen finns relativt många förekomster, t ex:

- (6) Any citizen of the Union, and any natural or legal person residing or having its registered office in a member state (Article 2.1)

- (7) documents drawn up or received by it and in its possession (Article 2.3)
- (8) provide information and assistance (Article 6.4)
- (9) total or partial refusal (Article 7.2)

Ett annat typiskt drag för lagtexter är vad Bhatia (1993) kallar *initial case description*, en inledande beskrivning av omständigheterna. Få lagar är universellt giltiga och de inledande beskrivningarna förklarar när de gäller. De består ofta av en initial adverbialsats som börjar med *where*, *if* eller *when*. Det finns ganska många belägg av sådana i den undersökta förordningen, t ex:

- (10) Where a Member State receives a request for a document in its possession, originating from an institution... (Article 5)
- (11) If an application is not sufficiently precise... (Article 6.2)
- (12) In the event of an application relating to a very long document or to a very large number of documents... (Article 6.3)
- (13) If a document has already been released by the institution concerned and is easily accessible to the applicant... (Article 10.2)
- (14) Where direct access is not given through the register... (Article 12.4)

De villkor, krav och inskränkningar som begränsar lagen kallar Bhatia (1993) *qualifications in legislative provisions*. Det finns inte så många förekomster av sådana i den här förordningen, men några exempel är:

- (15) ...subject to the principle, conditions and limits defined in this Regulation (Article 2.1)
- (16) ...unless there is an overriding public interest in disclosure. (Article 4.2)

Denna typ av inskränkningar av lagen ger ofta upphov till en diskontinuerlig syntax, enligt Bhatia. De ska helst placeras bredvid det ord som ska begränsas för att meningen inte ska bli tvetydig. Dock kan den bli osmidig eftersom, som Bhatia uttrycker det, ingen fras är helig. Inskränkningarna kan placeras mitt i en fras. I den studerade förordningen förekommer det dock bara ett fåtal av dessa inskränkningar, och bara en av dem står medialt:

- (17) The institutions may, subject to the same principles, conditions and limits, grant access to a document...(Article 2.2)

Det bästa exemplet på diskontinuerlig syntax nämner jag även i avsnitt 4.1.

- (18) *The European Parliament and the Council of the European Union...*(en och en halv sida senare kommer verbet)...*have adopted this regulation.* (Ingress)

Inskottet är dock inte en inskränkning av utan skälen till lagen.

4.3 Kommentarer till textanalysen

Förordningen som analyserats har många av de drag som Bhatia (1993) tar upp som typiska för lagtexter. De långa meningarna, i förening med punktregeln, kan orsaka problem i översättningsarbetet. Den nominala stilen ska helst undvikas enligt klarspråksgruppens rekommendationer, och ofta går det att skriva om så att en mer verbal stil uppnås. Dock måste man i så fall överväga om det är nödvändigt eller inte att avvika från originalets meningsbyggnad. Med detta i tankarna är det inte svårt att föreställa sig, att en nominal stil i källtexten främjar en nominal stil i måltexten, även om det går emot vad som rekommenderas ur klarspråkssynpunkt.

Flerordsprepositioner kan ofta översättas med enkla. I *Anvisningar för översättningsarbetet* (1995) står det:

Laid down, set out, provided for ser man ofta översatt med *som föreskrivs* eller *som fastställs*. Det är emellertid inte nödvändigt att ge dessa uttryck en så definierad innebörd. Ofta kan vagare uttryck med fördel användas: *enligt, som avses, som anges*. Ibland kan uttrycken helt enkelt lämnas översatta.

De binomiala och multinomiala uttrycken ger upphov till långa satsdelar, men för att texten ska vara exakt är det svårt att undvika dem. Adverbialen med inledande beskrivningar av omständigheterna kan även de vara långa vilket gör att fundamenten blir väldigt tunga. Även detta är svårt att undvika pga. kraven på exakthet. Inskränkningarna är som sagt inte så många i den här förordningen

och orsakar inte heller några större problem i översättningsarbetet. Förordningen följer inte fullt ut de riktlinjer som beskrivs i avsnitt 2.1.1 och ett tydligt exempel på detta är att definitionerna inte har samlats i en enda artikel.

5 Textanalys av den bearbetade förordningen

Även här grundar sig textanalysen på Bhatia (1993), men också Cutts och Wagners (2002) kommentarer om förordningens utformning.

5.1 Disposition

Förordningen har fått en mer informativ rubrik. I stället för att ange referensnumret först, (EC) No 1049/2001, får förordningen här titeln *Access to EU Documents Regulation*, som avslöjar mer om dess innehåll. Efter rubriken följer en innehållsförteckning, vilket gör förordningen mer överskådlig. Sedan kommer *Citizen's Summary*, som inte har någon motsvarighet i originalet. Cutts (2001) anser att en sådan borde finnas bifogad till alla EU:s rättsakter för att ge allmänheten en överblick över vad rättsakten innebär. Ingressen har fått en titel, *Legal basis and procedure*, och sedan följer artiklarna. Cutts och Wagner har till viss del flyttat om artiklarna för att sätta det viktigaste först. Av samma orsak har skälen, som är bakgrundsinformation, flyttats från ingressen och i stället placerats sist. Rubrikerna för artiklarna har ofta gjorts längre för att förklara mer om innehållet, och även skälen har grupperats under rubriker. Detta bidrar till att göra texten mer överskådlig och lättare att hitta i.

5.2 Syntaktiska egenskaper

Den genomsnittliga meningslängden i den bearbetade versionen *Access to EU documents* (Cutts & Wagner 2002) är totalt 30,6 ord/mening, att jämföra med originalversionens 34 ord/mening. Men genomsnittsvärdet i den bearbetade versionen dras dessutom upp av de många punktlistorna, som har väldigt långa meningar men är uppdelade i punkter för att göra dem mer överskådliga och lättillgängliga. Om punktlistorna inte räknas med är den genomsnittliga meningslängden ännu lägre: 24,3 ord/mening. Meridianvärdet för meningslängden i rättsakten är 26 ord/mening. I *Citizen's Summary*, som inte har någon motsvarighet i originalet, är den genomsnittliga meningslängden 19,5 ord/mening. Meningslängden är hur man än räknar kortare i den bearbetade versionen, vilket kan tyda på att texten är mer lättläst.

Substantivandelen är beräknade på motsvarande excerpt i den bearbetade versionen som i originalversionen. Substantivandelen är 23,1 %, vilket är något lägre än i originalet (23,8 %), men skillnaden är högst marginell.

I *Citizen's Summary* finns inga flerordsprepositioner, vilket inte är överraskande eftersom dessa är utmärkande för lagtext och sammanfattningen är ju inte en sådan. I själva rättsakten finns det däremot även i bearbetningen ett antal flerordsprepositioner, främst *in accordance with* (text i Article 4.4). Emellertid har andra flerordsprepositioner i originalet på flera ställen skrivits om i bearbetningen.

(19 a) For the purpose of this Regulation... (Article 3 i originalet)

(19 b) In this regulation... (Article 3 i bearbetningen)

(20 a) In the event of an application... (Article 6.3 i originalet)

(20 b) If an application... (Article 7.3 I bearbetningen)

I (20 b) har alltså originalets flerordspreposition gjorts om till en subjunktion. I kommentaren till originalet påpekar Cutts och Wagner (2002 s. 9) att *In order* ofta är överflödigt och i bearbetningen ändrar de på frasen:

(21 a) In order to ensure the full application (Whereas 8 i originalet)

(21 b) To ensure the full application (Reason 8 i bearbetningen)

Att göra texten så kortfattad och enkel som möjligt kan göra den mer lättläst.

Binomiala och multinomiala uttryck förekommer i ungefär lika stor utsträckning i båda versionerna, liksom adverbial med inledande beskrivningar av omständigheter. Båda dessa är språkliga redskap för att göra texten exakt och det är svårt att undvika dem, även om de gör texten lång och fundamentstung. Liksom i originalet är inskränkningarna av lagen (*Bhatias qualifications in legislative provisions*) få.

5.3 Kommentar till textanalysen

De största och mest framträdande skillnaderna mellan originalet och bearbetningen finner man i dispositionen. Att använda sig av informativa rubriker, gärna i form av en fråga, rekommenderas för att göra texter mer läsarorienterade. Originalet har 19 rubriker, bearbetningen har 33, eftersom även skälen har grupperats under rubriker.

Att placera det viktigaste först överensstämmer även det med vad som rekommenderas ur klarspråksperspektiv. Skälen, som är bakgrundsinformation, placeras sist eftersom den kronologiska ordningen för rättsaktens antagande inte är det viktigaste i det här sammanhanget.

Den kortare meningslängden och ett minskat bruk av flerordsprepositioner kan göra texten mer lättläst. Punktlister minskar antalet upprepningar och bryter upp långa meningar. Förutom att meningarna brutits upp i punkter har meningsindelningen inte förändrats nämnvärt i den bearbetade versionen: vid

fyra tillfällen har en mening brutits upp i två, och vid två tillfällen har två meningar slagits ihop i en. Även bearbetningen måste uppfylla kraven på exakthet och att vara alltomfattande och därför har den liksom originalet många tunga satsdelar, bl a på grund av de binomiala och multinomiala uttrycken och adverbialen med inledande beskrivningar av omständigheter.

6 Kommentar till översättningen

Jag har alltså översatt den bearbetade versionen av förordningen som på engelska har fått titeln *Access to EU Documents Regulation*. Jag ska här ta upp de problem jag stötte på och vilka lösningar jag valde. Det intressanta är att se vilka problem som kvarstår även när källtexten har bearbetats för att bli klarare. Eftersom klarspråksrekommendationerna i stort överensstämmer mellan olika språk borde en klarspråksbehandlad källtext utesluta många av de problem som översättare av EU-rättsakter normalt stöter på. Emellertid konstaterade jag i textanalysen av den bearbetade förordningen att de största skillnaderna mellan original och bearbetning finns på textnivå. Texten måste vara exakt och alltomfattande och många komplicerade meningar har lämnats orörda. Strukturskillnaderna mellan språken kvarstår och dessa borde ge upphov till problem.

6.1 Lexikal nivå

Det engelska ordet *access* är av naturliga skäl rikligt förekommande i texten. Det ställer till problem eftersom det svenska ordet *tillgång* kräver någon form av specificering. I källtextens rubrik anges förvisso vad man får tillgång till, men inte vem som får tillgång. En rak översättning lämnar läsaren frågande om vad

för slags tillgång det egentligen handlar om (se exempel 22 b). Jag har därför gjort ett tillägg som anger vems tillgång det gäller, nämligen allmänhetens.

(22 a) Access to EU Documents Regulation (Titel på källtext)

(22 b) (Förordning om tillgång till EU-handlingar)

(22 c) Förordning om allmänhetens tillgång till EU-handlingar (Titel på måltext)

Ett väletablerat uttryck i svenskan som motsvarar vad förordningen behandlar är *offentlighetsprincipen*. Ett alternativ hade varit att använda det i titeln, men jag har valt att hålla mig närmare källtexten för att, enligt anvisningarna, inte i onödan avvika från källtextens struktur. I texten i övrigt har jag genomgående lagt till vad det är man får tillgång till, nämligen handlingar, om det inte är utskrivet i källtexten.

(23 a) Who has the right of access, and to what documents (Article 4)

(23 b) Vem har rätt att få tillgång till handlingar och till vilka handlingar? (Artikel 4)

Det blir störande med upprepningar, men det är nödvändigt för meningens fullständighet. Problemet grundar sig i språkens strukturskillnader och påverkas inte av om källtexten redigeras enligt klarspråksprinciper eller inte.

Rubriken för artikel 2 är svår att översätta (se exempel 24 a). Det grundar sig främst på att ordet *implementation* enligt anvisningarna (*Att översätta EU-rättsakter* 2004) i en förordning ska översättas med *tillämpning*, medan det i ett direktiv ska översättas *genomförande*. Betydelseskillnaden ligger i hur de olika rättsakterna verkar. Förordningen gäller direkt för alla medlemsstater och för alla medborgare i dessa, medan direktivet riktar sig till medlemsstaterna som genom nationell lagstiftning ska uppfylla målen i direktivet. Det är alltså en viktig betydelseskillnad att upprätthålla. Källtexten innehåller emellertid även ordet *application* som jag helst vill översätta med *tillämpning* (exempel 24 b). Rundgången är oacceptabel. Vad artikeln handlar om är var, när och hur

förordningen ska tillämpas. *Timing* och *action* svarar på frågorna om när och hur, *application* syftar troligen på var förordningen ska tillämpas. *Tillämpningsområde* hade därför varit en lämplig översättning, även om den är synnerligen fri. Sammansättningsens förled är dock redundant, så jag översätter det bara med *område*.

(24 a) Application, timing and action to implement the Regulation (Article 2)

(24 b) (Tillämpning, tidsramar och åtgärder för tillämpningen av förordningen)

(24 c) Område, tidsramar och åtgärder för tillämpningen av förordningen (Artikel 2)

Ett mer specifikt ord än *application* hade gjort översättning lättare (*field of application* eller *scope*), om det nu är detta som avses.

Ansökningsprocessen om att få tillgång till handlingar har två steg som i källtexten kallas *initial* (25 a) respektive *follow-up applications* (26 b). Den förra översätter jag som *inledande ansökningar* (25 b) men det är den senare som är problematisk. Jag tror att det egentligen handlar om *ansökningar om omprövning*, men texten är lite oklar så jag kan inte skriva det. Alternativen som kvarstår är att skriva *uppföljande* eller *andra ansökningar*. Det senare alternativet i kombination med att *initial applications* översätts med *första ansökningar* kan möjligen vara en vanligare kombination i svenskan, men betydelsen är mer allmän. Därför har jag valt att skriva *uppföljande ansökningar*, trots att jag inte har hittat några belegg för en sådan konstruktion. Ett mer informativt ordval i källtexten hade löst problemet. I den bearbetade engelska versionen har adjektivet ändrats från *confirmatory* till *follow-up*. Cutts och Wagner har försökt använda ett ord som bättre beskriver vad för slags ansökan det handlar om, även om deras förslag inte nämnvärt förbättrar förutsättningarna för översättaren.

(25 a) Processing of initial applications for access (Article 8)

(25 b) Behandling av inledande ansökningar om att få tillgång till handlingar (Artikel 8)

(26 a) Processing of follow-up applications for access (Article 9)

(26 b) Behandling av uppföljande ansökningar om att få tillgång till handlingar (Artikel 9)

I exemplen ovan ser man även hur behovet av att specificera ordet *tillgång* gör de svenska meningarna längre än deras motsvarighet i källtexten.

Ett annat ordval i källtexten som ger upphov till problem vid översättningen är *undermine* som används vid flera tillfällen, t ex som i (27 a).

(27 a) if its disclosure would undermine the protection of –

- (i) commercial interests of a natural or legal person, including intellectual property;
- (ii) court proceedings and legal advice;
- (iii) the purpose of inspections, investigations and audits; (Article 5.2 a)

(27 b) Om utlämnandet inte skulle vara förenligt med skyddet av

- i) en fysisk eller juridisk persons kommersiella intressen, däribland immateriella tillgångar,
- ii) domstolsförhandlingar och juridisk rådgivning,
- iii) syftet med inspektioner, utredningar och granskningar. (Artikel 5.2 a)

Den raka översättningen av ordet blir *underminera* eller *undergräva*, men den metaforiska användningen fungerar inte så bra på svenska (om den ens gör det på engelska). Skulle ett utlämnande underminera skyddet av domstolsförhandlingar? Den lösning jag har valt (exempel 27 b) är mindre specifik och saknar det metaforiska inslaget, men jag uppfattar det som att den egentliga betydelsen kvarstår. Vad skyddet egentligen handlar om är troligtvis sekretessbestämmelser. Ett alternativ hade varit att skriva *Om utlämnandet skulle strida mot bestämmelser om sekretess för...* men eftersom skyddet möjligen kan omfatta även andra saker vågar jag inte göra en sådan omskrivning. Med en tydligare formulering på källspråket hade problemet troligen inte uppstått.

6.2 Sats- och meningsnivå

Svårigheter på den här nivån uppstår ofta när källtexten har en lång mening. Eftersom hänvisningar till en viss mening av en viss artikel inte är uttryckligt förbjudet måste man följa punktregeln och kan inte ändra meningsindelningen. Texten, som eftersträvar exakthet, har många bestämmingar och förklaringar inskjutna i satserna. Det gör meningarna långa och ibland åtskiljs satsdelarna, som i ex (27).

- (27) Om handlingen innehåller åsikter för institutionens interna bruk som en del av dess överläggningar och förberedande konsultationer, och om ett utlämnande, även efter det att beslut har fattats, allvarligt skulle underminera beslutsprocessen. (Artikel 5.2 c)

Meningen blir komplex av den långa bestämningen av *åsikter* samt av den inskjutna koncessiva bisatsen.

I (28) blir fundamentet väldigt tungt p g a de samordnade subjekten som dessutom bestäms av en relativ bisats. Just de många samordningarna bidrar till att texten ofta blir tung och informationstät.

- (28) Alla medborgare i unionen och alla fysiska och juridiska personer som är bosatta eller har sitt säte i en medlemsstat har rätt att få tillgång till institutionernas handlingar, med förbehåll för de principer, villkor och begränsningar som fastställs i denna förordning. (Artikel 4.1)

Ett annat exempel på samordning som gör texten tung är (29).

- (29) Undantagen kan som mest gälla under en period om 30 år, eller längre om det är nödvändigt när det gäller känsliga handlingar och de handlingar som omfattas av undantagen om privatliv eller kommersiella intressen i punkt 1 och 2. (Artikel 6.6)

Det är svårt att undvika den komplicerade meningsbyggnaden och jag behåller den eftersom det inte går att utelämna några delar eller ändra meningsindelningen.

För att göra en mening lättläst ska subjekt, verb och objekt stå så nära varandra som möjligt. I (30) är det emellertid inte möjligt. Att placera ännu mer

information i fundamentet är ett sämre alternativ än att sätta bisatsen på satsadverbialets plats.

- (30) Utöver de akter som hänvisas till i artikel 254.1 och 254.2 av EG-fördraget och i den första punkten i artikel 163 i Euroatomfördraget skall följande dokument, om inte annat följer av artikel 5 och 10 i denna förordning, publiceras i Officiella tidningen. (Artikel 14.1)

Subjekt och verb (understrukna i exemplet) är åtskilda av en konditional bisats. Denna och många andra meningar blir tunga och svårlästa, men om all information samt meningsindelning och helst meningsstruktur ska behållas är det svårt att undvika de komplicerade meningarna.

7 Textanalys av översättningen av bearbetningen

Genomsnittet för meningslängden i översättningen av bearbetningen av förordningen (artiklar och skäl) är 22,9 ord/mening. Sammanfattningens genomsnitt är 19,9 ord/mening. De längsta meningarna är, liksom i källtexten, punktuppställningar. Enligt *Anvisningar för översättningsarbetet* (1995) finns det emellertid två olika typer av punktuppställningar. Den ena typen används när det finns en framåtsyftning (t ex *följande*), då sätts kolon ut före punkterna och varje punkt inleds med stor bokstav och avslutas med punkt. Den andra typen används när det inte finns något framåtsyftande ord, då används inte kolon och punkterna inleds med liten bokstav och avslutas med komma. När jag har räknat meningslängden har jag räknat punkterna som inleds med versal och avslutas med punkt som en avslutad mening, även om de inte är syntaktiska meningar.

Bland totalt 148 meningar har ca 30 % av dem 25 ord eller fler och då har jag inte räknat med punktuppställningarna. Då är även sammanfattningen inräknad, vilken faktiskt hade det högsta värdet med 37 % meningar med 25 ord eller fler. Emellertid har texten en hög andel långa ord, vilket drar upp LIX

(läsbarhetsindex) till 60. Detta kan jämföras med saklitteratur som har LIX 47 (Melin & Lange 2000 s. 166), och facklitteratur som har LIX 56 (Melin & Lange 2000 s. 166). Sammanfattningens LIX är något lägre på 56.

Texten verkar alltså vara svårläst, även om meningarna inte är extremt långa. De sammansatta orden är inte påfallande många, bara 3,5 % av det totala antalet ord (att jämföra med brukstext med 6,67 %, enligt Ledin 1991). Bland de ovanligare sammansättningarna finns följande:

(31)	arbetsordning (Artikel 2.2)	<i>(rules of procedure)</i>
(32)	ansvarsområde (Artikel 3 a)	<i>(sphere of responsibility)</i>
(33)	verksamhetsområde (Artikel 4.3)	<i>(areas of activity)</i>
(34)	lagstiftningsförfarande (Artikel 4.4)	<i>(legislative procedure)</i>
(35)	allmänintresse (Artikel 5.1 a)	<i>(the public interest)</i>
(36)	lagstiftningshandlingar (Artikel 13.2)	<i>(legislative documents)</i>
(37)	beslutsprocess (Artikel 5.2 b)	<i>(decision-making process)</i>

Passiveringsgraden är 3,5 % vilket är ett högt värde om man jämför med brukstext som har en genomsnittlig passiveringsgrad på 1,67 % (Ledin 1991).

8 Textanalys av översättningen av originalet

Meningslängden är i genomsnitt 27,5 ord, vilket är längre än översättningen av bearbetningen (22,9 ord/mening). Punktuppställningar används även i denna version och jag har beräknat meningslängden på samma sätt som i min översättning av bearbetningen: om kolon, versal och punkt används räknar jag punkterna som meningar, annars inte. 54 % av meningarna har 25 ord eller fler, 15 % har 10 eller färre ord. Andelen sammansatta ord är 3,6 %, alltså ganska exakt samma som i översättningen av den bearbetade versionen.

Passiveringsgraden är 3,7 %, alltså något högre än i den bearbetade versionen. Den stora andelen långa ord (mer än 6 bokstäver) gör att LIX blir 65,5, något högre än i översättningen av bearbetningen (LIX 60).

9 Jämförelse mellan de svenska översättningarna

Enligt uppsatsens hypotes borde översättningen av den bearbetade källtexten i större utsträckning överensstämma med de rekommendationer som ges ur klarspråksperspektiv. I det här avsnittet ska jag jämföra de båda översättningarna sinsemellan, men även med en svensk lagtext.

9.1 Disposition

Skillnaderna på textnivå mellan originalöversättningen och min översättning av bearbetningen överensstämmer av naturliga skäl med skillnaderna mellan de engelska källtexterna. Översättningen av bearbetningen har innehållsförteckning, sammanfattning, fler och mer informativa rubriker, samt fler punktlister. Texten har också disponerats på ett annorlunda sätt där det viktigaste kommer först. Allt detta rekommenderas som medel för att skapa klarare och enklare texter.

9.2 Syntaktiska egenskaper

I tabellen nedan redovisas de värden som de båda versionerna av förordningen har enligt den ovan beskrivna textanalysen, samt värden hos en slumpvis vald svensk lagtext, *lag (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet*.

**Tabell 1:
Översättningarnas och en svensk lagtexts värden enligt textanalysen**

	Original	Bearbetning	Svensk lag
Genomsnittlig meningslängd	27,5 ord/mening	22,9 ord/mening	26,4 ord/mening (23 o/m utan punktuppställningar)
LIX	65,5	60	58,4 (55 utan punktuppställningar)
Passiveringsgrad	3,7 %	3,5 %	5 %
Sammansatta substantiv	3,6 %	3,5 %	6,1%
Substantivandel	29,5 %	28,9 %	33,6 %
Antal ord	3158	2955	1321

Resultaten visar att översättningen av den bearbetade versionen av förordningen borde vara mer lättläst än originalöversättningen. Även om siffrorna fortfarande pekar på en svårläst text ligger bearbetning närmare de nivåer som den analyserade svenska lagtexten uppvisar.

Vad gäller passiveringsgraden, andelen sammansatta substantiv och substantivandelen ligger de båda översättningarna av EU-rättsakter till och med lägre än den svenska lagtexten. Onödiga passiveringar och nominaliseringar ska enligt klarspråksanvisningar undvikas (Ehrenberg-Sundin 2000 s. 165). Resultaten som redovisas i tabell 1 skulle kunna tyda på att EU-rättsakterna i vissa aspekter är ”klarare” än den svenska rättsakten, men detta kan säkerligen variera mellan olika lagtexter. För att kunna säga något generellt krävs mycket mer omfattande undersökningar.

9.3 Begriplighet

Jag har konstaterat att översättningen av den bearbetade versionen av förordningen verkar vara mer lättläst än översättningen av originalet. Alla beräkningar av texterna tyder på det. Men betyder det att den översatta bearbetningen är mer begriplig?

Britt-Louise Gunnarsson (1984) diskuterar frågan om begriplighet i sin artikel ”Texters begriplighet – ett språkpragmatiskt problem”. För att avgöra om en text är begriplig måste man, enligt Gunnarsson, sätta in den i dess språkpragmatiska sammanhang och beskriva dess avsedda mottagare och funktion. Utifrån detta kan man sedan bedöma textens inriktning mot – och lämplighet för – sina mottagargrupper och funktioner. Gunnarsson redovisar resultaten från sin avhandling (Gunnarsson 1982) där läsförståelsetest genomfördes. För detta ändamål skrev hon om delar av medbestämmandelagen genom att ändra på ytspråket (ordval, meningskonstruktion, mellanrubriker, punkter o s v). Det visade sig dock att dessa ytspråkliga förändringar av lagparagraferna inte ökade deras begriplighet för de testade grupperna, AMU-elever och gymnasister (Gunnarsson 1984, s. 10).

Gunnarsson antog att svårigheterna för icke-jurister kunde hänföras till lagtextens perspektiv. Hon skrev då om paragraferna och ändrade detta, från ett domstolsperspektiv till ett medborgarperspektiv med fokus på de konfliktfria normalfallen. Det visade sig då att den omskrivna versionen var klart begripligare för samtliga testgrupper: AMU-elever, fackliga förtroendevalda och juridikstuderande.

Gunnarsson menar alltså att om vi ska diskutera och bedöma en texts begriplighet är det dess verklighetsbeskrivning, dess perspektiv och dess funktionsinriktning vi måste utgå från vid vår analys av texten. Något sådant har inte gjorts vid analysen och jämförelsen av de båda översatta versionerna i den här uppsatsen, men med det här avsnittet vill jag belysa hur komplext det är att

bedöma om en text är ”klar”. Att använda korta meningar och punktuppställningar kan vara goda råd, men är inget som garanterar att en text är begriplig.

10 Sammanfattning

Översättningarna från EU har mött kritik i Sverige, åsikter om frågan uttrycks bl a i *Svenskan som EU-språk* (Melander 2000). Det svenska klarspråksarbetet som pågått sedan slutet av 60-talet har lett till att svenska offentliga texter numera utformas enligt ett stilideal som ligger närmare vanlig sakprosa än det tidigare dominerande kanslispråket. EU:s rättsakter formuleras däremot efter en annan skrivtradition som riktar sig till expertsamhället. EU-översättarnas svåra uppgift ligger i att förena kravet på nära anknytning till källtexten med kravet på ett modernt enkelt författningsspråk. Barbro Ehrenberg-Sundin (2000) konstaterar att olika länders rekommendationer i klarspråkssyfte överensstämmer i hög grad och att klarspråksarbete inom EU kan vara lösningen på problemet.

Uppsatsens hypotes är att en klarspråksbearbetad källtext ger upphov till en måltext som i större utsträckning överensstämmer med det stilideal som eftersträvas för svenska lagtexter. I arbetet med uppsatsen översattes en förordning från EU som har bearbetats för att bli klarare. Det engelska originalet och bearbetningen har analyserats i syfte att fastställa de drag som utmärker den här typen av texter. Översättningarna av originalet och bearbetningen har i sin tur analyserats för att försöka fastställa om uppsatsens hypotes kan verifieras.

Analysen av översättningarna av förordningen tyder på att den bearbetade versionen är något klarare än originalöversättningen. De skillnader, som kanske mest bidrar till detta återfinns på textnivå: en sammanfattning och

innehållsförteckning ger översikt, fler och mer informativa rubriker gör det lättare att orientera sig i texten, och dispositionen där det viktigaste placeras först gör texten mer lättläst.

På sats- och meningsnivå ligger de största skillnaderna i antalet punktlister, vilka bryter upp långa meningar och minskar upprepningarna. Detta i kombination med en förenkling av fraskonstruktioner är det som mest dragit ner värdet för meningslängden i översättningen av den bearbetade förordningen. På grund av kraven på att texten ska vara exakt och alltomfattande är skillnaderna mellan de två versionerna mindre omfattande på de lägre nivåerna än på textnivån. Luddiga ordval i källtexten utgör i översättningen av den bearbetade versionen fortfarande ett problem.

För att avgöra huruvida den bearbetade versionen verkligen är mer begriplig krävs en annan inriktning av analysen, enligt Gunnarsson (1984). Någon sådan språkpragmatisk analys har inte gjorts i den här uppsatsen, men den analys som har utförts inriktar sig främst på att se i vilken omfattning texterna överensstämmer med de klarspråksrekommendationer som översättarna ska försöka följa.

Debatten om EU-översättningarna rör bl a farhågor om att "EU-svenskan" ska sprida sig. För att få ett större perspektiv på sådan interferens används i uppsatsen Even-Zohars polysystemteori. Enligt denna teori bör mänskliga kommunikationsmönster studeras som dynamiska system, och man måste försöka kartlägga de normer som styr relationerna inom och mellan dessa system. Systemen är dynamiska på så sätt att olika fenomen hela tiden strävar efter en central position i systemet. En outmanad och förstelnad repertoar (de regler/normer som styr både skapandet och användningen av en given produkt) hindrar repertoaren från att fungera i samhället, ett samhälle som ständigt förändrar sina behov.

Inom det system som omfattar offentliga texter i Sverige antas det i uppsatsen att repertoaren utgörs av de normer som förknippas med klarspråksarbetet. Den

tidigare repertoaren, kanslisvenskan, har gradvis ersatts. Inom EU verkar ett äldre stilideal utgöra den centrala repertoaren, men bl a tyder det interinstitutionella avtalet på att denna kanoniserade repertoar utmanas.

Även översättningar har en plats i polysystemet, och vilken position de får beror på polysystemets beskaffenhet. Om översättningarna intar en central position i polysystemet tar den aktiv del i att utforma polysystemets centrum. Om översättningar intar en perifer position i systemet kommer översättningarna att tillämpa sekundära modeller och får då inget inflytande över systemets dynamiska utveckling, utan de utformas i enlighet med redan existerande modeller.

Att de källbundna EU-översättningarna inte accepteras i Sverige tyder på att dessa översättningar intar en perifer position i det svenska systemet. På de anvisningar som översättarna måste följa blir översättningarna källbundna, men det betyder också att de inte överensstämmer med den kanoniserade repertoaren. Den perifera positionen innebär att de inte påverkar systemets dynamiska utveckling. Snarare är det den kanoniserade och möjligen förstelnade repertoaren som i nuläget innehar den centrala positionen inom EU:s system som utmanas. Detta stärker Ehrenberg-Sundins åsikt att problemet med EU-översättningarna bäst kan lösas genom att i EU arbeta för ett klarspråksarbete liknande det svenska.

11 Summary

The translations from the EU have caused a debate in Sweden. Since the late 1960's, work to make the official language clearer has resulted in Swedish official texts written in a style more similar to that of other non fictional texts, as opposed to the previously prevalent officialese. The legislative texts from the EU are formed according to a different tradition, where the intended reader is

the expert. The difficult task for the EU translators is to combine the demands of a close relation to the source text with the demands of a modern and clear legal language. Barbro Ehrenberg-Sundin (2000) remarks that the recommendations for a clearer language are very similar in different countries, and she sees a plain language campaign within the EU as a solution to the problem.

The hypothesis of this essay is that a source text that has been written with an aim for clarity should yield a target text that to a higher extent complies with the norms for Swedish legislative texts. An EU regulation that has been rewritten to make it clearer was therefore translated. The two English versions of the regulation were analyzed in order to establish the features that characterize this type of text. The translations of the two versions are then analyzed and compared to establish whether the hypothesis can be verified.

The analyses of the translations of the regulation indicate that the rewritten version is somewhat clearer than the translation of the original. The differences that contribute mostly to this are found on the text level: a summary and a list of contents give a survey, more and more informative headings make it easier to orientate oneself in the text, and the outline with the most important information placed initially makes the text easier to follow.

On the level of clauses and sentences, the greatest differences consist of bullet-point lists, which break up long sentences and reduce the number of repetitions. This, in combination with a simplification of some constructions, is what has mainly contributed to the overall shorter sentences. Because of the demands on the text to be exact and all-inclusive, the differences between the two versions are less extensive on the lower levels than on the text level. The use of unspecific words is still causing problems in the translation of the rewritten regulation.

To determine whether or not the translation of the rewritten regulation is easier to understand, another type of analysis is required, according to Gunnarsson (1984). Such a pragmatic analysis has not been carried out in this

essay, but the analysis that has been made aims to determine to what extent the texts conform to the recommendations for clear language that the translators should try to follow.

The debate about the EU translations concerns among other things the possibility of the “EU Swedish” spreading into other areas of language use. For a larger perspective on such interference, Even-Zohar’s polysystem theory was applied. According to this theory, human communication patterns should be studied as dynamic systems and the norms that govern the relations within and in between these systems should be mapped. The systems are dynamic in that different phenomena are competing for a central position in the system. An unchallenged and petrified repertoire (the rules/norms that govern the creation and the use of a specific product) prevents the repertoire from functioning in a society that constantly changes its needs.

It is assumed in this essay that the repertoire of the Swedish system for official texts consists of the norms associated with “plain language”. The repertoire that was formerly used has gradually been replaced. Within the EU there seems to be an older style ideal that occupies the central position, but the Interinstitutional Agreement shows that this canonized repertoire might be challenged.

Translations also have a place in the polysystem, and what position the translations get depends upon the nature of the system. If the translations take a central position in the polysystem, they will take active part in forming the centre of the system. If translations get a peripheral position, they will make use of secondary models and will have no influence over the dynamic development of the system. They will be formed according to already existing models.

That the source-bound translations from the EU are not accepted in Sweden indicates that these translations occupy a peripheral position in the Swedish system. Because of the instructions that the translators have to follow, the target texts are bound to be very close to the source texts, but this also means that the

translations differ from the canonized repertoire. The peripheral position implies that they will not affect the dynamic development of the system. Rather it is the canonized and possibly petrified repertoire of the EU system that is being challenged. This strengthens Ehrenberg-Sundin's proposition that the problem with the EU translations is best solved by the work for plain language.

Litteraturförteckning

Källtext och analyserade texter

Cutts, Martin och Wagner, Emma. 2002. *Clarifying EC Regulations*. Plain Language Commission. S. 19-26. Hämtat den 29 januari 2005 från <http://www.clearest.co.uk/files/ClarifyingECRegulationsCont.pdf>

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar. Hämtat den 13 februari 2005 från: http://europa.eu.int/eurlex/pri/sv/oj/dat/2001/l_145/l_14520010531sv00430048.pdf

REGULATION (EC) No 1049/2001 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 30 May 2001 regarding public access to European Parliament, Council and Commission documents. Hämtat den 13 februari 2005 från: http://europa.eu.int/eurlex/pri/en/oj/dat/2001/l_145/l_14520010531en00430048.pdf

Lag (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet. Hämtat den 15 mars 2005 från <http://www.riksdagen.se/debatt/sfst/index.asp> (skriv in SFS-numret 2001:182)

Referenser

Anvisningar för översättningsarbetet. 1995, ändringar gjorda 2000. Material tillhandahållet av Kenneth Larsson på kommissionens svenska översättningsavdelning i februari 2005.

Att översätta EU-rättsakter – praktisk handledning. 2004. Material tillhandahållet av Kenneth Larsson på kommissionens svenska översättningsavdelning i februari 2005.

Barber, Charles L. 1962. "Contributions to English Syntax and Philology". *Gothenburg studies in English, 14*. Acta Universitatis Gothoburgensis. Göteborg.

Begriplighet på hög nivå – regeringen främjar klarspråk. 2003. Informationsmaterial från justitiedepartementet. Hämtat den 29 mars från: <http://www.regeringen.se/content/1/c4/26/75/5e18e6d4.pdf>

Bhatia, Vijay K. 1993. *Analysing Genre: Language Use in Professional Settings*. Longman. London

Cutts, Martin. 2001. *Clarifying Eurolaw*. Plain Language Commission. Hämtat från <http://www.clearest.co.uk/files/ClarifyingEurolaw.pdf> den 29 januari 2005

Ekerot, Lars-Johan. 2000. "Klar komplexitet. Om språkform och begriplighet vid översättning av författningstexter". I: Melander, Björn (red.). *Svenskan som EU-språk*. Hallgren & Fallgren Studieförlag AB. Uppsala. S. 46-76.

Ehrenberg-Sundin, Barbro. 2000. "Internationellt klarspråksarbete – en grund för bättre EU-texter?". I: Melander, Björn (red.). *Svenskan som EU-sråk*. Hallgren & Fallgren Studieförlag AB. Uppsala. S. 144-177.

Gemensam praktisk handledning för utformningen av gemenskapslagstiftning. 2003. Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer. Luxemburg. Material tillhandahållet av Kenneth Larsson på kommissionens svenska översättningsavdelning i februari 2005. Kan hämtas på:
http://europa.eu.int/eur-lex/sv/about/techleg/guide/index_sv.htm

Even-Zohar, Itamar. 1990. "Polysystems studies". *Poetics today*. 11:1. The Porter Institute for Poetics and Semiotics. Tel Aviv.

Gunnarsson, Britt-Louise. 1982. *Lagtexters begriplighet: en språkfunktionell studie av medbestämmandelagen*. Liber förlag. Stockholm.

Gunnarsson, Britt-Louise. 1984. "Texters begriplighet – ett språkpragmatiskt problem". I: *Språkvård*. 1984:2. S. 3-13.

Handbok för utformning av rättsakter i Europeiska unionens råd. 2002. Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer. Luxemburg. Material tillhandahållet av Kenneth Larsson på kommissionens svenska översättningsavdelning i februari 2005.

Interinstitutionellt avtal av den 22 december 1998 om gemensamma riktlinjer för gemenskapslagstiftningens redaktionella kvalitet. Hämtat den 15 mars 2005 från < <http://europa.eu.int/eur-lex/sv/treaties/selected/livre605.html> >

Ledin, Per. 1991. *Räknelära i stilistik*. Institutionen för nordiska språk. Stockholms universitet.

Lindqvist, Yvonne. 2002. *Översättning som social praktik: Toni Morrison och Harlequin Passion på svenska*. Almqvist & Wiksell International. Stockholm.

Melander, Björn (red.). 2000. *Svenskan som EU-språk*. Hallgren & Fallgren. Uppsala.

Melin, Lars & Lange, Sven. 2000. *Att analysera text: stilanalys med exempel*. Studentlitteratur. Lund.

Munday, Jeremy. 2001. *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*. Routledge. London och New York.

Publikationshandboken – institutionernas redaktionella regler. Hämtat den 5 februari från: <http://publications.eu.int/code/sv/sv-000400.htm>

Roberts, Eirlys. 1998. "Europé en clair". I: *Clarity* No 41: April. S. 16.

Sheiki, Karin. 1998. *Offentligt språk i Sverige och i EU – en jämförelse*. C-uppsats vid Mälardalens högskola.

Statsrådsberedningen. 1967. *Språket i lagar och författningar*. PM 25.1.1967.

Statsrådsberedningen. 1998. *Myndigheternas föreskrifter*. Ds 1998:43. Hämtad i januari 2005 från: <http://www.regeringen.se/content/1/c6/02/29/87/d22e2d1e.pdf>

Statsrådsberedningen. 2004. *Myndigheternas skrivregler*. Sjätte utökade upplagan. Ds 2004:45. Fritzes offentliga publikationer. Stockholm.

Statsrådsberedningen. 2004. *Svarta listan – ord och fraser som kan ersättas i författningsspråk*. Hämtat den 19 januari från:<http://www.regeringen.se/content/1/c6/01/97/75/e28ebb27.pdf>

Wellander, Erik. 1973. *Riktig svenska*. Esselte studium. Solna.

Bilaga I:

Den bearbetade versionen av förordningen och dess översättning

Den bearbetade versionen av förordningen	Min översättning
Access to EU Documents Regulation Regulation (EC) No 1049/2001 of the European Parliament and of the Council 30 May 2001 <i>Revised in April 2002 by Plain Language Commission</i> on public access to European Parliament, Council and Commission documents	Förordning om allmänhetens tillgång till EU-handlingar Europaparlamentet och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar <i>Bearbetad i april 2002 av Plain Language Commission</i>
Contents	Innehåll
<i>Legal basis and procedure</i>	<i>Rättslig grund och rättsligt förfarande</i>
<i>Articles</i>	<i>Artiklar</i>
1 Purpose	1 Syfte
2 Application, timing, and action to implement the Regulation	2 Område, tidsramar och åtgärder för tillämpningen av förordningen
3 Definitions	3 Definitioner
4 Who has the right of access, and to what documents	4 Vem har rätt att få tillgång till handlingar och till vilka handlingar?
5 Exceptions to the right of access	5 Undantag från rätten att få tillgång till handlingar
6 Documents held by the Member States	6 Handlingar hos medlemsstaterna
7 Applications for access to documents	7 Ansökningar om att få tillgång till handlingar
8 Processing of initial applications for access	8 Behandling av inledande ansökningar om att få tillgång till handlingar
9 Processing of follow-up applications for access	9 Behandling av uppföljande ansökningar om att få tillgång till handlingar

10 Treatment of sensitive documents	att få tillgång till handlingar
11 Access following a successful application	10 Behandling av känsliga handlingar
12 Registers of documents	11 Tillgång till handlingar efter beviljad ansökan
13 Direct access in electronic form or through a register	12 Dokumentregister
14 Publication of documents in the Official Journal	13 Direkt tillgång till handlingar i elektronisk form eller genom register
15 Information to citizens	14 Publikation av handlingar i Officiella tidningen
16 Development of good administrative practices in the institutions	15 Information till medborgarna
17 Reproduction of documents	16 Utveckling av goda administrativa metoder vid institutionerna
18 Reports to be provided by the institutions	17 Mångfaldigande av handlingar
<i>Reasons</i>	18 Rapporter som ska ges ut av institutionerna
Citizen's summary	<i>Skäl</i>
Purpose of Regulation	Sammanfattning för allmänheten
1 The Regulation defines the principles, conditions and limits governing the right of access to certain EU documents in a way that ensures the widest possible access to them. The right of access is based on Article 255 of the EC Treaty.	Förordningens syfte
2 The Regulation establishes rules to ensure the easiest possible exercise of this right and to promote good administrative practice on access to documents. <i>(See Article 1)</i>	1 Förordningen fastställer de principer, villkor och begränsningar som styr rätten att få tillgång till vissa EU-handlingar, på ett sätt som garanterar största möjliga tillgång till dessa. Rätten att få tillgång till handlingar grundar sig på artikel 255 i EG-fördraget.
Who has the right of access?	2 Förordningen upprättar regler för att göra det så lätt som möjligt att utnyttja denna rättighet och för att främja goda administrativa metoder för att göra handlingar tillgängliga. <i>(Se artikel 1)</i>
3 The right of access applies to citizens of EU Member States, other people residing in those states, and legal persons – such as	Vem har rätt att få tillgång till handlingar?
	3 Rätten att få tillgång till handlingar gäller för medborgare i EU:s medlemsstater, andra

<p>companies – whose registered offices are in those states. <i>(Art.4)</i></p> <p>4 Each EU institution – namely the European Parliament, Council and Commission – must inform citizens of their rights under the Regulation, and Member States must cooperate with institutions in informing citizens. <i>(Art. 15)</i></p> <p>What documents are covered?</p> <p>5 The Regulation applies to all documents drawn up or received by an institution and in its possession, in all areas of EU activity. However, an institution must refuse access if disclosure would undermine the protection of an individual's privacy or of public interest as regards security, defence and military matters, international relations, or the financial policy of the Community or a Member State. <i>(Art. 4, 5)</i></p> <p>6 Unless there is an overriding public interest in disclosure, an institution must refuse access to a document if disclosure would undermine the protection of commercial interests; court proceedings; and the purposes of inspections, investigations and audits. Documents about public security, defence and military matters get special treatment. <i>(Art. 5, 10)</i></p> <p>Provision of public access</p> <p>7 Each institution must provide public access to a register of documents. Access to the register should be provided in electronic form and be available by 3 June 2002. <i>(Art. 12)</i></p> <p>8 A person must apply for access in writing, which includes electronic form. The applicant need not give reasons. If an institution provides direct electronic access</p>	<p>personer som bor i dessa stater och juridiska personer (t ex företag) som har sitt säte i dessa stater. <i>(Se artikel 4)</i></p> <p>4 Alla EU-institutioner, det vill säga Europaparlamentet, rådet och kommissionen, måste informera medborgarna om deras rätt enligt förordningen, och medlemsstaterna måste samarbeta med institutionerna för att informera medborgarna. <i>(Se artikel 15)</i></p> <p>Vilka handlingar gäller det?</p> <p>5 Förordningen gäller för alla handlingar som har framställts eller mottagits av en institution och som är i dess besittning, inom alla EU:s verksamhetsområden. Men en institution måste vägra att ge tillgång till handlingar om utlämnandet skulle undergräva skyddet av en individs privatliv eller av allmänintressen som rör frågor om säkerhet, försvar och militär, internationella relationer eller Europeiska gemenskapens eller en medlemsstat ekonomiska politik. <i>(Se artikel 4 och 5)</i></p> <p>6 Om det inte finns ett överordnat allmänintresse av ett utlämnande måste en institution vägra att ge tillgång till en handling om utlämnandet inte skulle vara förenligt med skyddet av kommersiella intressen, av domstolsförhandlingar eller av syftet med inspektioner, utredningar och granskningar. Handlingar som rör frågor om allmän säkerhet, försvar och militär behandlas på ett särskilt sätt. <i>(Se artikel 5 och 10)</i></p> <p>Hur allmänheten får tillgång till handlingar</p> <p>7 Alla institutioner måste tillhandahålla ett offentligt dokumentregister. Registret ska vara tillgängligt i elektronisk form och senast den 3 juni 2002. <i>(Se artikel 12)</i></p> <p>8 En person måste ansöka om att få tillgång till en handling skriftligt, vilket inbegriper elektronisk form. Den sökande behöver inte</p>
---	--

<p>or supplies fewer than 20 A4 pages, it may not make a charge. Charges may not exceed the real cost of producing and sending copies. <i>(Art. 7, 11)</i></p> <p>9 Applications for access to documents should normally be processed promptly – within 15 working days from registration of the application. <i>(Art. 8)</i></p> <p>Reporting</p> <p>10 Each institution will publish annually a report for the previous year including the number of cases in which it refused to grant access to documents, giving reasons. <i>(Art. 18)</i></p> <p>Status of the citizen’s summary</p> <p>11 This summary is for the interested general reader only. It has no legal effect.</p> <p>Legal basis and procedure</p> <p>The European Parliament and the Council of the European Union have adopted this Regulation:</p> <p>(a) on the basis of Article 255(2) of the Treaty establishing the European Community;</p> <p>(b) after considering the proposal from the Commission⁽¹⁾;</p> <p>(c) in accordance with the procedure referred to in Article 251 of the Treaty⁽²⁾.</p>	<p>ange skäl. Om en institution tillhandahåller direkt elektronisk tillgång till handlingen eller levererar mindre än 20 A 4-sidor ska ingen avgift tas ut. Avgifter får inte överstiga den verkliga kostnaden för att producera och skicka kopior. <i>(Se artikel 7 och 11)</i></p> <p>9 Ansökningar om att få tillgång till handlingar ska normalt behandlas omgående – inom 15 arbetsdagar från det att ansökan registrerats. <i>(Se artikel 8)</i></p> <p>Rapportering</p> <p>10 Alla institutioner ska årligen publicera en rapport om det föregående året, vilken ska innehålla uppgifter om i hur många fall och av vilken orsak tillgång till handlingar förvägrades. <i>(Se artikel 18)</i></p> <p>Status för ”Sammanfattning för allmänheten”</p> <p>11 Den här sammanfattningen är endast avsedd för den intresserade allmänheten. Den har ingen rättslig verkan.</p> <p>Rättslig grund och rättsligt förfarande</p> <p>Europaparlamentet och Europeiska unionens råd har antagit denna förordning</p> <p>a) med beaktande av Fördraget om upprättandet av den Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 255.2 i detta,</p> <p>b) med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,</p> <p>c) i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾.</p>
---	--

<p>Articles</p> <p><i>Article 1</i></p> <p>Purpose</p> <p>The purpose of this Regulation is:</p> <p>(a) to define the principles, conditions and limits on the grounds of public or private interest that together govern the right of access to documents held by the European Parliament, Council and Commission – as provided for in Article 255 of the EC Treaty – in a way that ensures the widest possible access to the documents;</p> <p>(b) to establish rules ensuring the easiest possible exercise of this right; and</p> <p>(c) to promote good administrative practice on access to documents.</p> <p><i>Article 2</i></p> <p>Application, timing, and action to implement the Regulation</p> <p>1 This Regulation is binding in its entirety and applies directly in all Member States from 3 December 2001. It comes into force on the third day after its publication in the Official Journal.</p> <p>2 The institutions must adapt their rules of procedure to this Regulation. The adaptations must take effect from 3 December 2001.</p> <p>3 Within six months of this Regulation coming into force, the Commission must examine the conformity with this Regulation of:</p> <p>(a) Council Regulation (EEC, Euratom) No 354/83 of 1 February 1983 on the opening to the public of the historical archives of the European Economic Community and the European Atomic Energy Community⁽³⁾, to ensure the preservation and archiving</p>	<p>Artiklar</p> <p><i>Artikel 1</i></p> <p>Syfte</p> <p>Syftet med denna förordning är</p> <p>a) att fastställa de principer, villkor och begränsningar som med hänsyn till offentliga eller privata intressen tillsammans styr rätten att få tillgång till handlingar hos Europaparlamentet, rådet och kommissionen – så som den fastställs i artikel 255 i EG-fördraget – på ett sätt som garanterar största möjliga tillgång till handlingarna,</p> <p>b) att upprätta regler som garanterar enklaste möjliga utövande av denna rättighet, och</p> <p>c) att främja goda administrativa metoder för att göra handlingar tillgängliga.</p> <p><i>Artikel 2</i></p> <p>Område, tidsramar och åtgärder för tillämpningen av förordningen</p> <p>1 Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater från och med den 3 december 2001. Den träder i kraft tre dagar efter att den publicerats i Officiella tidningen.</p> <p>2 Institutionerna skall anpassa sin arbetsordning efter denna förordning. Anpassningarna skall få verkan från och med den 3 december 2001.</p> <p>3 Inom sex månader sedan denna förordning trätt i kraft skall kommissionen undersöka hur denna förordning överensstämmer med</p> <p>a) rådets förordning (EEG, Euroatom) nr 354/83 av den 1 februari 1983 om öppnandet för allmänheten av Europeiska ekonomiska gemenskapens och Europeiska atomenergigemenskapens historiska arkiv⁽³⁾,</p>
---	--

<p>of documents to the fullest extent possible; and</p> <p>(b) existing rules on access to documents.</p> <p><i>Article 3</i></p> <p>Definitions</p> <p>In this Regulation:</p> <p>(a) <i>document</i> means any content whatever its medium (written on paper or stored in electronic form or as a sound, visual or audiovisual recording) concerning a matter relating to the policies, activities and decisions falling within an institution's sphere of responsibility;</p> <p>(b) <i>institutions</i> means the European Parliament, Council and Commission;</p> <p>(c) <i>Official Journal</i> (OJ) means the Official Journal of the European Communities;</p> <p>(d) <i>sensitive documents</i> means documents that –</p> <p>(i) originate from the institutions or the agencies established by them, from Member States, third countries or International Organisations;</p> <p>(ii) are classified as 'Trés secret/Top secret', 'Secret' or 'Confidentiel' in accordance with the rules of the institution concerned; and</p> <p>(iii) protect essential interests of the European Union or of one or more of its Member States in the areas covered by Article 5(1)(a), notably public security, defence and military matters;</p> <p>(e) <i>third party</i> means any natural or legal person, or any entity outside the institution concerned, including the Member States, other Community or non-Community</p>	<p>för att säkerställa att handlingar i så stor utsträckning som möjligt bevaras och arkiveras, och</p> <p>b) gällande bestämmelser om tillgång till handlingar.</p> <p><i>Artikel 3</i></p> <p>Definitioner</p> <p>I denna förordning används följande definitioner:</p> <p>a) <i>handling</i>: allt innehåll oavsett medium (skrivet på papper eller lagrat i elektronisk form eller ljud- eller bildupptagningar eller audiovisuella upptagningar) om en fråga som avser policy, verksamhet, eller beslut inom en institutions ansvarsområden.</p> <p>b) <i>institutioner</i>: Europaparlamentet, rådet och kommissionen.</p> <p>c) <i>Officiella tidningen (EGT)</i>: Europeiska gemenskapernas officiella tidning.</p> <p>d) <i>känsliga handlingar</i>: handlingar som</p> <p>i) härrör från institutionerna eller de organ som de har upprättat, från medlemsstater, tredje länder eller internationella organisationer,</p> <p>ii) är klassificerade som "Trés secret/Top secret", "Secret" eller "Confidentiel" enligt den berörda institutionens regler, och</p> <p>iii) skyddar väsentliga intressen i Europeiska unionen eller i en eller fler av dess medlemsstater inom de områden som täcks av artikel 5.1 a, särskilt frågor om allmän säkerhet, försvar och militär.</p> <p>e) <i>tredje part</i>: alla fysiska och juridiska personer eller alla enheter utanför den berörda institutionen, däribland</p>
--	--

institutions and bodies, and third countries.

Article 4

Who has the right of access, and to what documents

1 Any citizen of the Union, and any natural or legal person residing or having its registered office in a Member State, has a right of access to documents of the institutions, subject to the principles, conditions and limits defined in this Regulation.

2 Subject to the same principles, conditions and limits, the institutions may grant access to documents to any natural or legal person not residing or not having its registered office in a Member State.

3 This Regulation applies to all documents held by an institution, namely documents drawn up or received by it and in its possession, in all areas of activity of the European Union.

4 If there is a right of access to a document under this Regulation, the document must be made accessible following a written application or directly in electronic form or through a register. In particular, a document drawn up or received during a legislative procedure must be made directly accessible in accordance with Article 13.

5 Sensitive documents are subject to special treatment in accordance with Article 10.

6 This Regulation does not prejudice the rights of public access to documents held by the institutions which might follow from instruments of international law or acts of the institutions implementing them.

medlemsstaterna, andra institutioner och organ inom eller utanför gemenskaperna, samt tredje land.

Artikel 4

Vem har rätt att få tillgång till handlingar och till vilka handlingar?

1 Alla medborgare i unionen och alla fysiska och juridiska personer som är bosatta eller har sitt säte i en medlemsstat har rätt att få tillgång till institutionernas handlingar, med förbehåll för de principer, villkor och begränsningar som fastställs i denna förordning.

2 Med förbehåll för samma principer, villkor och begränsningar får institutionerna bevilja tillgång till handlingar till alla fysiska och juridiska personer som inte är bosatta eller har sitt säte i en medlemsstat.

3 Denna förordning gäller alla handlingar som innehas av en institution, det vill säga handlingar som har skapats eller mottagits av den och som den innehar, inom alla Europeiska unionens verksamhetsområden.

4 Om rätt till tillgång till en handling föreligger enligt denna förordning skall handlingen göras tillgänglig efter en skriftlig ansökan eller direkt i elektronisk form eller genom ett register. I synnerhet skall en handling som skapats eller mottagits under ett lagstiftningsförfarande göras direkt tillgänglig enligt artikel 13.

5 Känsliga handlingar skall behandlas på ett särskilt vis enligt artikel 10.

6 Denna förordning påverkar inte allmänhetens rättigheter att få tillgång till handlingar hos institutionerna; sådana rättigheter kan uppkomma genom internationella rättsliga instrument eller institutionernas beslut att genomföra dem.

Article 5

Exceptions to the right of access

1 An institution must refuse access to a document if disclosure would undermine the protection of:

(a) the public interest as regards public security; defence and military matters; international relations; and the financial, monetary or economic policy of the Community or a Member State;

(b) the privacy and integrity of the individual, in particular in accordance with Community legislation on the protection of personal data.

2 Unless there is an overriding public interest in disclosure, an institution must refuse access to a document:

(a) if its disclosure would undermine the protection of –

(i) commercial interests of a natural or legal person, including intellectual property;

(ii) court proceedings and legal advice;

(iii) the purpose of inspections, investigations and audits; or

(b) that the institution has drawn up for internal use or received on a matter which has not yet been decided, if disclosure would seriously undermine its decision-making process; or

(c) that contains opinions for the institution's internal use as part of its deliberations and preliminary consultations, even after the decision has been taken, if disclosure would seriously undermine its decision-making process.

Artikel 5

Undantag från rätten att få tillgång till handlingar

1 En institution skall vägra tillgång till en handling om ett utlämnande skulle undergräva skyddet av

a) allmänintresset vad gäller frågor om allmän säkerhet, försvar och militär, internationella relationer samt finansiell, monetär och ekonomisk politik i gemenskapen eller i en medlemsstat,

b) en individs privatliv och integritet, i synnerhet enligt gemenskapslagstiftning om skyddet av personuppgifter.

2 Om det inte finns ett överordnat allmänintresse av ett utlämnande skall en institution vägra tillgång till en handling av ett av följande skäl:

a) Om utlämnandet inte skulle vara förenligt med skyddet av

i) en fysisk eller juridisk persons kommersiella intressen, däribland immateriella tillgångar,

ii) domstolsförhandlingar och juridisk rådgivning,

iii) syftet med inspektioner, utredningar och granskningar.

b) Om institutionen har skapat handlingen för internt bruk eller mottagit den i en fråga som ännu ej har beslutats om, och om ett utlämnande allvarligt skulle underminera beslutsprocessen.

c) Om handlingen innehåller åsikter för institutionens interna bruk som en del av dess överläggningar och förberedande konsultationer, och om ett utlämnande, även efter det att beslut har fattats, allvarligt skulle

<p>3 As regards third-party documents an institution must consult the third party with a view to assessing whether an exception in paragraph 1 or 2(a) applies, unless it is clear that the document must or must not be disclosed.</p> <p>4 A Member State may request an institution not to disclose a document originating from that Member State without its prior agreement.</p> <p>5 If exceptions apply only to parts of the requested document, the rest must be disclosed.</p> <p>6 The exceptions stated in paragraphs 1 and 2 apply only for the period during which protection is justified by the content of the document. The exceptions may apply for a maximum period of 30 years, or longer if necessary in the case of sensitive documents and those covered by the exceptions on privacy or commercial interests in paragraphs 1 and 2.</p> <p><i>Article 6</i></p> <p>Documents held by the Member States</p> <p>When a Member State holds a document originating from an institution and receives a request for its disclosure, then unless it is clear that the document must or must not be disclosed, the Member State must:</p> <p>(a) refer the request to the institution; or</p> <p>(b) consult the institution in order to respond in a way that is in accordance with the stated purpose of this Regulation in Article 1.</p> <p><i>Article 7</i></p> <p>Applications for access to documents</p> <p>1 Applications for access to a document must be:</p>	<p>underminera beslutsprocessen.</p> <p>3 Vad gäller tredje parts handlingar skall en institution rådgöra med den tredje parten för att fastställa om undantag i punkt 1 eller 2 a gäller, om det inte är uppenbart att handlingen skall eller inte skall lämnas ut.</p> <p>4 En medlemsstat kan begära att en institution inte skall lämna ut en handling som härrör från den medlemsstaten utan att den först ger sin tillåtelse.</p> <p>5 Om undantagen endast gäller delar av den begärda handlingen skall övriga delar lämnas ut.</p> <p>6 Undantagen som anges i punkt 1 och 2 gäller bara för den period under vilken skydd berättigas av handlingens innehåll. Undantagen kan som mest gälla under en period om 30 år, eller längre om det är nödvändigt när det gäller känsliga handlingar och de handlingar som omfattas av undantagen om privatliv eller kommersiella intressen i punkt 1 och 2.</p> <p><i>Artikel 6</i></p> <p>Handlingar som medlemsstaterna innehar</p> <p>När en medlemsstat innehar en handling som härrör från en institution och mottar en begäran om utlämning av den skall medlemsstaten, om det inte är uppenbart att handlingen skall eller inte skall lämnas ut</p> <p>a) remittera begäran till institutionen, eller</p> <p>b) rådgöra med institutionen för att svara på ett sätt som överensstämmer med denna förordnings syfte som fastställs i artikel 1.</p> <p><i>Artikel 7</i></p> <p>Ansökningar om att få tillgång till handlingar</p> <p>1 Ansökningar om att få tillgång till</p>
---	--

<p>(a) in writing, including electronic form;</p> <p>(b) in any of the EU's official languages as stated in Article 314 of the EC Treaty; and</p> <p>(c) precise enough to enable the institution to identify the document.</p> <p>2 Reasons for an application need not be stated.</p> <p>3 If an application is not precise enough, the institution must ask the applicant to clarify it and help him or her to do so; for example, by providing information on how to use the public registers of documents.</p> <p>4 If an application relates to an unusually long document or a large number of documents, the institution may seek a fair solution by informal discussion with the applicant.</p> <p>5 The institutions must provide help and information to citizens on how and where they can apply for access to documents.</p>	<p>handlingar skall vara</p> <p>a) i skriftlig, inklusive elektronisk form,</p> <p>b) på något av EU:s officiella språk som anges i artikel 314 i EG-fördraget, och</p> <p>c) utförliga nog för att institutionen ska kunna identifiera handlingen.</p> <p>2 Skäl för ansökan behöver inte anges.</p> <p>3 Om en ansökan inte är tillräckligt utförlig skall institutionen be den sökande klargöra detta och hjälpa honom eller henne att göra så, till exempel genom att tillhandahålla information om hur man använder de offentliga dokumentregistren.</p> <p>4 Om en ansökan gäller en ovanligt lång handling eller ett stort antal handlingar kan institutionen söka en rimlig lösning genom informellt samråd med den sökande.</p> <p>5 Institutionerna skall erbjuda medborgarna hjälp med och information om hur och var de kan ansöka om att få tillgång till handlingar.</p>
<p><i>Article 8</i></p> <p>Processing of initial applications for access</p> <p>1 An institution must promptly register an application for access to a document and must send the applicant an acknowledgement. Within 15 working days after registering the application, the institution must:</p> <p>(a) grant access to the document requested and provide access in accordance with Article 11 within that period; or</p> <p>(b) in a written reply, totally or partly refuse (stating why) and inform the applicant of his or her right to make a follow-up application in accordance with paragraph 4.</p>	<p><i>Artikel 8</i></p> <p>Behandling av inledande ansökningar om att få tillgång till handlingar</p> <p>1 En institution skall omgående registrera en ansökan om att få tillgång till en handling och skall skicka den sökande en bekräftelse. Inom 15 arbetsdagar efter det att ansökan har registrerats skall institutionen</p> <p>a) bevilja tillgång till den begärda handlingen och göra den tillgänglig enligt artikel 11 inom samma tidsperiod, eller</p> <p>b) i ett skriftligt svar, helt eller delvis vägra tillgång (med förklaring varför) och informera den sökande om hans eller hennes rätt att lämna in en bekräftande ansökan</p>

<p>2 In exceptional cases, for example if an application relates to an unusually long document or to a large number of documents, the institution may extend the time-limit stated in paragraph 1 by 15 working days, but must notify the applicant in advance and give detailed reasons.</p> <p>3 If the institution does not reply within the prescribed time-limit, the applicant is entitled to make a follow-up application.</p> <p>4 Within 15 working days of receiving a total or partial refusal from an institution, the applicant may make a follow-up application asking the institution to reconsider.</p>	<p>enligt punkt 4.</p> <p>2 I undantagsfall, till exempel om en ansökan gäller en ovanligt lång handling eller ett stort antal handlingar, kan institutionen förlänga tidsbegränsningen som anges i punkt 1 med 15 arbetsdagar, men skall meddela den sökande i förväg och ange detaljerade orsaker.</p> <p>3 Om institutionen inte svarar inom den föreskrivna tidsperioden är den sökande berättigad att lämna in en uppföljande ansökan.</p> <p>4 Inom 15 arbetsdagar efter att ha mottagit ett helt eller partiellt avslag från en institution kan den sökande lämna in en uppföljande ansökan och be institutionen om en omprövning.</p>
<p><i>Article 9</i></p>	<p><i>Artikel 9</i></p>
<p>Processing of follow-up applications for access</p>	<p>Behandling av uppföljande ansökningar om att få tillgång till handlingar</p>
<p>1 An institution must promptly register a follow-up application. Within 15 working days from doing so, the institution must:</p> <p>(a) grant access to the document requested and provide access in accordance with Article 11 within that period; or</p> <p>(b) in a written reply, totally or partly refuse access (stating why) and inform the applicant of the remedies open to him or her, namely –</p> <p>(i) to take court proceedings against the institution under the conditions in Article 230 of the EC Treaty; and/or</p> <p>(ii) to make a complaint to the Ombudsman under the conditions in Article 195 of the EC Treaty.</p>	<p>1 En institution skall omgående registrera en uppföljande ansökan. Inom 15 arbetsdagar efter att detta gjorts skall institutionen göra ett av följande:</p> <p>a) Bevilja tillgång till den begärda handlingen och göra den tillgänglig enligt artikel 11 inom samma tidsperiod.</p> <p>b) I ett skriftligt svar helt eller delvis vägra tillgång till handlingar (och förklara varför) och informera den sökande om de möjligheter som står honom eller henne till buds, det vill säga</p> <p>i) att vidta rättsliga åtgärder mot institutionen enligt villkoren i artikel 230 i EG-fördraget, och/eller</p> <p>ii) att lämna in ett klagomål till ombudsmannen enligt villkoren i artikel 195 i EG-fördraget.</p>
<p>2 In exceptional cases, for example if an application relates to an unusually long</p>	<p>2 I undantagsfall, till exempel om en ansökan</p>

document or to a large number of documents, the institution may extend the time-limit stated in paragraph 1 by 15 working days, but must notify the applicant in advance and give detailed reasons.

3 The institution's failure to reply within the prescribed time-limit amounts to a negative reply. This entitles the applicant to take court proceedings against the institution or make a complaint to the Ombudsman (or both), under the relevant provisions of the EC Treaty shown in paragraph 1(b).

Article 10

Treatment of sensitive documents

1 Applications for access to sensitive documents under the procedures in Articles 8 and 9 must be handled only by people who have a right to read sensitive documents. Subject to the provisions on registers of documents in Article 12(2), these people must also assess what references to sensitive documents can be made in the public register.

2 Only with the originator's consent may sensitive documents be recorded in the register or disclosed.

3 An institution that refuses access to a sensitive document must give its reasons in a way that does not harm the interests protected in Article 5.

4 Member States must take appropriate measures to ensure that when handling applications for access to sensitive documents they keep to the principles in this Article and Article 5.

5 Each institution's rules on sensitive documents must be made public.

6 The Commission and the Council must inform the European Parliament regarding sensitive documents in accordance with

gäller en ovanligt lång handling eller ett stort antal handlingar, kan institutionen förlänga tidsbegränsningen som anges i punkt 1 med 15 arbetsdagar, men skall meddela den sökande i förväg och ange detaljerade orsaker.

3 Om institutionen inte svarar inom den föreskrivna tidsbegränsningen innebär det ett avslag. Detta berättigar den sökande att vidta rättsliga åtgärder mot institutionen eller lämna in ett klagomål till ombudsmannen (eller båda delarna), enligt de tillämpliga bestämmelserna i EG-fördraget som anges i punkt 1 b.

Artikel 10

Behandling av känsliga handlingar

1 Ansökningar om att få tillgång till känsliga handlingar enligt förfarandet i artikel 8 och 9 skall endast behandlas av personer som har rätt att läsa känsliga handlingar. Enligt bestämmelserna om dokumentregister i artikel 12.2 skall dessa personer också avgöra vilka hänvisningar till känsliga handlingar som kan anges i det offentliga registret.

2 Endast med upphovsmannens medgivande får känsliga handlingar föras in i registret eller lämnas ut.

3 En institution som vägrar att ge tillgång till en känslig handling skall ange skälen på ett sådant sätt att det inte skadar intressen som skyddas enligt artikel 5.

4 Medlemsstater skall vidta lämpliga åtgärder för att garantera att de följer principerna i denna artikel och i artikel 5 när ansökningar om tillgång till känsliga handlingar behandlas.

5 Alla institutioners bestämmelser om känsliga handlingar skall offentliggöras.

6 Kommissionen och rådet skall informera Europaparlamentet om känsliga handlingar

arrangements agreed between the institutions.

Article 11

Access following a successful application

1 After an institution has replied positively to an application, it must allow the applicant to consult the documents on the spot or send him or her a copy, including, where available, an electronic copy, according to the applicant's preference. The cost of producing and sending copies of 20 or more A4 pages may be charged to the applicant, but the charge may not exceed the real cost of producing and sending the copies. Consultation on the spot, copies of fewer than 20 A4 pages and direct access in electronic form or through the register must be free of charge.

2 If a requested document has already been disclosed by an institution and is easily accessible to the applicant, the institution may fulfil its obligations by informing him or her how to obtain the document.

3 Documents will be supplied in an existing language and format (including electronically or in an alternative format such as Braille, large print or tape) with full regard to the applicant's preference.

Article 12

Registers of documents

1 To make citizens' rights under this Regulation effective, each institution must provide public access to a register of documents by 3 June 2002. Access to the register should be provided in electronic form. References to documents must be recorded in the register without delay and in a way that does not undermine protection of the interests in Article 5.

2 For each document the register must

enligt en ordning som institutionerna kommer överens om.

Artikel 11

Tillgång till handlingar efter beviljad ansökan

1 Efter det att en institution har beviljat en ansökan skall den tillåta den sökande att se handlingen på plats eller skicka honom eller henne en kopia eller, om det är möjligt, en elektronisk kopia enligt den sökandes önskemål. Kostnaden för att producera och skicka kopior av 20 eller fler A 4-sidor kan debiteras den sökande, men debiteringen skall inte överskrida den verkliga kostnaden för att producera och skicka kopiorna. Att se handlingar på plats, motta färre kopior än 20 A 4-sidor och få direkt tillgång i elektronisk form eller genom registret skall vara avgiftsfritt.

2 Om en begärd handling redan har lämnats ut av en institution och är lättillgänglig för den sökande kan institutionen fullgöra sin förpliktelse genom att informera honom eller henne om hur handlingen kan erhållas.

3 Handlingen tillhandahålls på ett språk och i ett format som redan existerar (inklusive i elektronisk form eller i ett alternativt format så som punktskrift, stor stil eller på band) enligt den sökandes önskemål.

Artikel 12

Dokumentregister

1 För att göra medborgarnas rättigheter enligt denna förordning effektiva skall varje institution offentliggöra ett dokumentregister senast den 3 juni 2002. Tillgång till registret skall ges i elektronisk form. Hänvisningar till handlingar skall föras in i registret utan dröjsmål och på ett sätt som inte är oförenligt med skyddet av intressen enligt artikel 5.

<p>contain:</p> <p>(a) a reference number (including, where applicable, the interinstitutional reference);</p> <p>(b) the subject matter or a short description of the contents(or both); and</p> <p>(c) the date it was received or drawn up and recorded in the register.</p> <p><i>Article 13</i></p> <p>Direct access in electronic form or through a register</p> <p>1 As far as possible and in accordance with its rules, an institution must make documents directly accessible to the public in electronic form or through a register.</p> <p>2 In particular, subject to Articles 5 and 10, institutions should provide direct access to legislative documents – namely those drawn up or received during procedures for the adoption of acts that are legally binding in or for the Member States.</p> <p>3 Where possible, other documents, particularly those on the development of policy or strategy, should be made directly accessible.</p> <p>4 If the register does not give direct access, it must as far as possible state where the document is.</p> <p><i>Article 14</i></p> <p>Publication of documents in the Official Journal</p> <p>1 In addition to the acts referred to in Article 254(1) and (2) of the EC Treaty and the first paragraph of Article 163 of the Euratom Treaty, the following documents must, subject to Articles 5 and 10 of this Regulation, be published in the Official Journal:</p>	<p>2 För varje handling skall registret innehålla följande:</p> <p>a) Ett referensnummer (inklusive, där det är lämpligt, den interinstitutionella referensen).</p> <p>b) Ämnet eller en kort beskrivning av innehållet (eller båda).</p> <p>c) Datum när den mottogs eller skapades och skrevs in i registret.</p> <p><i>Artikel 13</i></p> <p>Direkt tillgång till handlingar i elektronisk form eller genom ett register</p> <p>1 Så långt som möjligt och enligt dess regler skall en institution göra handlingar direkt tillgängliga för allmänheten i elektronisk form eller genom ett register.</p> <p>2 I synnerhet, om inte annat följer av artikel 5 och 10, skall institutionerna tillhandahålla direkt tillgång till lagstiftningshandlingar – det vill säga de som skapats eller mottagits under ett förfarande för att anta akter som är rättsligt bindande i eller för medlemsstaterna.</p> <p>3 Där det är möjligt skall andra handlingar, i synnerhet angående utvecklingen av politik eller strategi, göras direkt tillgängliga.</p> <p>4 Om registret inte ger direkt tillgång till handlingen skall det i så stor utsträckning som möjligt ange var handlingen finns.</p> <p><i>Artikel 14</i></p> <p>Publikation av handlingar i Officiella tidningen</p> <p>1 Utöver de akter som avses i artikel 254.1 och 254.2 i EG-fördraget och i den första punkten i artikel 163 i Euratomfördraget skall följande handlingar, om inte annat följer av artikel 5 och 10 i denna förordning, publiceras i Officiella tidningen:</p>
--	---

<p>(a) Commission proposals;</p> <p>(b) common positions adopted by the Council in accordance with the procedures referred to in Articles 251 and 252 of the EC Treaty and the reasons underlying those common positions, as well as the European Parliament's positions on these procedures;</p> <p>(c) framework decisions and decisions referred to in Article 34(2) of the EU Treaty;</p> <p>(d) conventions established by the Council in accordance with Article 34(2) of the EU Treaty;</p> <p>(e) conventions signed between Member States on the basis of Article 293 of the EC Treaty;</p> <p>(f) international agreements concluded by the Community or in accordance with Article 24 of the EU Treaty.</p> <p>2 As far as possible, the following documents must be published in the Official Journal:</p> <p>(a) initiatives presented to the Council by a Member State under Article 67(1) of the EC Treaty or Article 34(2) of the EU Treaty;</p> <p>(b) common positions referred to in Article 34(2) of the EU Treaty;</p> <p>(c) directives except those referred to in Article 254(1) and (2) of the EC Treaty, decisions except those referred to in Article 254(1) of the EC Treaty, and recommendations and opinions.</p> <p>3 An institution's rules of procedure may establish which further documents it must publish in the Official Journal.</p>	<p>a) Kommissionens förslag.</p> <p>b) Gemensamma ståndpunkter som rådet har antagit enligt förfarandet som beskrivs i artikel 251 och 252 i EG-fördraget samt de bakomliggande skälen till dessa gemensamma ståndpunkter, liksom Europaparlamentets ståndpunkter enligt dessa förfaranden.</p> <p>c) Rambeslut och beslut enligt artikel 34.2 i EG-fördraget.</p> <p>d) Konventioner som upprättats av rådet i enlighet med artikel 34.2 i EU-fördraget.</p> <p>e) Konventioner som ingåtts mellan medlemsstater på basis av artikel 293 i EG-fördraget.</p> <p>f) Internationella avtal slutna av gemenskapen eller i enlighet med artikel 24 i EU-fördraget.</p> <p>2 I så stor utsträckning som möjligt skall följande handlingar publiceras i Officiella tidningen:</p> <p>a) Initiativ som lagts fram inför rådet av en medlemsstat enligt artikel 67.1 i EG-fördraget eller artikel 34.2 i EU-fördraget.</p> <p>b) Gemensamma ståndpunkter enligt artikel 34.2 i EU-fördraget.</p> <p>c) Direktiv utom de som avses i artikel 254.1 och 254.1 i EG-fördraget, beslut utom de som avses i artikel 254.1 i EG-fördraget, samt rekommendationer och yttranden.</p> <p>3 En institutions arbetsordning kan fastställa vilka andra handlingar som den skall publicera i Officiella tidningen.</p>
---	---

Article 15

Information to citizens

1 Each institution must take the necessary measures to inform citizens of their rights under this Regulation.

2 The Member States must cooperate with the institutions in providing information to citizens.

Article 16

Development of good administrative practices in the institutions

1 The institutions must develop good administrative practices to help people exercise the right of access guaranteed by this Regulation.

2 The institutions must establish an interinstitutional committee to examine best practice, address possible conflicts and discuss developments on access to documents.

Article 17

Reproduction of documents

This Regulation does not prejudice any existing rules on copyright that may limit a third party's right to reproduce or exploit disclosed documents.

Article 18

Reports to be provided by the institutions

1 Annually, each institution must publish a report on the previous year including:

(a) the number of cases in which the institution refused to grant access to documents;

Artikel 15

Information till medborgarna

1 Varje institution skall vidta nödvändiga åtgärder för att informera medborgarna om deras rättigheter enligt denna förordning.

2 Medlemsstaterna skall samarbeta med institutionerna för att informera medborgarna.

Artikel 16

Utveckling av goda administrativa metoder vid institutionerna

1 Institutionerna skall utveckla goda administrativa metoder för att hjälpa personer att utnyttja sin rätt att få tillgång till handlingar så som den garanteras genom denna förordning.

2 Institutionerna skall upprätta en interinstitutionell kommitté för att granska de bästa metoderna, ta itu med möjliga konflikter och diskutera utvecklingen av handlingars tillgänglighet.

Artikel 17

Mångfaldigande av handlingar

Denna förordning påverkar inte redan befintliga regler om upphovsrätt som kan begränsa tredje parts rätt att mångfaldiga eller utnyttja utlämnade handlingar.

Artikel 18

Rapporter som ska ges ut av institutionerna

1 Varje institution skall årligen publicera en rapport om det föregående året som inkluderar

a) antalet fall där institutionen har vägrat tillgång till handlingar,

<p>(b) the reasons for these refusals; and</p> <p>(c) the number of sensitive documents not recorded in the register.</p> <p>2 By 31 January 2004, the Commission must:</p> <p>(a) publish a report on the implementation of the principles of this Regulation;</p> <p>(b) make recommendations including, if appropriate, proposals for revising this Regulation and an action plan of measures to be taken by the institutions.</p> <p><i>Not done at Brussels, 30 April 2002.</i></p> <p><i>Not for the European Parliament – President: N. FONTAINE</i></p> <p><i>Not for the Council – President: B. LEJON</i></p> <p>Reasons</p> <p>Openness</p> <p>1 Article 1 of the Treaty on European Union enshrines the concept of openness. It states that the Treaty marks a new stage in the process of creating an ever-closer union between the peoples of Europe, in which decisions are taken as openly as possible and as closely as possible to the citizen.</p> <p>2 Openness enables citizens to participate more closely in the decision-making process and guarantees that the administration enjoys greater legitimacy and is more effective and more accountable to the citizen. Openness thus strengthens the principles of democracy and respect for fundamental rights as laid down in Article 6 of the EU Treaty and in the Charter of Fundamental Rights of the European Union.</p> <p>3 The conclusions of the European Council</p>	<p>b) skälen för dessa vägranden, och</p> <p>c) antalet känsliga handlingar som inte har lagts in i registret.</p> <p>2 Senast den 31 januari 2004 skall kommissionen</p> <p>a) publicera en rapport om hur principerna i denna förordning tillämpas, och</p> <p>b) rekommendera, om lämpligt, förslag på ändringar av denna förordning och en handlingsplan med åtgärder som institutionerna skall vidta.</p> <p><i>Inte utfördad i Bryssel den 30 april 2002.</i></p> <p><i>Inte på Europaparlamentets vägnar N. FONTAINE Ordförande</i></p> <p><i>Inte på rådets vägnar B. LEJON Ordförande</i></p> <p>Skäl</p> <p>Öppenhet</p> <p>1 Artikel 1 i Fördraget om Europeiska unionen omfattar konceptet om öppenhet. Den slår fast att fördraget är början på en ny fas i arbetet med att skapa en allt närmare sammanslutning mellan Europas folk, i vilken beslut fattas så öppet som möjligt och så nära medborgarna som möjligt.</p> <p>2 Öppenhet gör det möjligt för medborgare att delta närmare beslutsprocessen och garanterar att administrationen åtnjuter större legitimitet och är mer effektiv och mer ansvarig inför medborgarna. Öppenhet stärker således principerna om demokrati och respekt för de grundläggande rättigheter som anges i artikel 6 i EU-fördraget och i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.</p>
--	---

<p>meetings held in Birmingham, Edinburgh and Copenhagen stressed the need for greater transparency in the work of EU institutions. This Regulation consolidates the initiatives that the institutions have already taken with a view to improving the transparency of the decision-making process.</p> <p>4 This Regulation aims to give the fullest possible effect to the right of public access to documents and to lay down the general principles and limits on such access in accordance with Article 255(2) of the EC Treaty.</p> <p>Access to documents concerning the European Coal and Steel Community (ECSC) and the European Atomic Energy Community (EAEC)</p> <p>5 The Treaties that, respectively, establish the ECSC and EAEC do not deal with the question of access to documents. Therefore, in accordance with Declaration No 41 attached to the Final Act of the Treaty of Amsterdam, the institutions should draw guidance from this Regulation as regards documents concerning the activities covered by the two Treaties.</p> <p>Access to documents where the institutions are acting in a legislative capacity</p> <p>6 Wider access should be granted to documents in cases where the institutions are acting in their legislative capacity, including under delegated powers; but at the same time the effectiveness of the institutions' decision-making process should be preserved. Such documents should be made directly accessible to the greatest possible extent.</p> <p>Relevance of this Regulation to documents concerning common foreign and security policy, police matters etc</p> <p>7 In accordance with Articles 28(1) and 41(1) of the EU Treaty the right of access also applies to documents relating to the common foreign and security policy, and to</p>	<p>3 I slutsatserna från Europeiska rådets möten i Birmingham, Edinburgh och Köpenhamn framhölls behovet av en större insyn i arbetet på EU-institutionerna. Denna förordning befäster initiativen som institutionerna redan har tagit för att förbättra insynen i beslutsprocessen.</p> <p>4 Denna förordning syftar till att göra allmänhetens rätt att få tillgång till handlingar så effektiv som möjligt och att fastställa allmänna principer och begränsningar för en sådan tillgång i enlighet med artikel 255.2 i EG-fördraget.</p> <p>Tillgång till handlingar beträffande Europeiska kol- och stålgemenskapen (EKSG) och Europeiska atomenergigenskapen (Euratom)</p> <p>5 Fördragen som upprättar EKSG respektive Euratom behandlar inte frågan om tillgång till handlingar. Därför, i enlighet med förklaring nr 41 som åtföljer slutakten i Amsterdamfördraget, bör institutionerna vägledas av denna förordning vad gäller handlingar beträffande verksamheter som täcks av dessa två fördrag.</p> <p>Tillgång till handlingar där institutionerna verkar i egenskap av lagstiftare</p> <p>6 Större tillgänglighet bör medges till handlingar i fall där institutionerna verkar i egenskap av lagstiftare, även när det handlar om delegerade befogenheter, men samtidigt bör effektiviteten i institutionernas beslutsprocess bevaras. Sådana handlingar bör göras direkt tillgängliga i största möjliga utsträckning.</p> <p>Denna förordnings relevans för handlingar som gäller gemensam utrikes- och säkerhetspolitik, polisfrågor etc.</p> <p>7 I enlighet med artikel 28.1 och 41.1 i EU-fördraget gäller rätten att få tillgång till handlingar även sådana som rör den</p>
--	---

police and judicial cooperation in criminal matters. Each institution should respect its security rules.

Relevance of this Regulation to all agencies established by the institutions

8 To ensure the full application of this Regulation to all EU activities, all agencies established by the institutions should apply the principles of this Regulation.

Special treatment for sensitive documents

9 Certain documents should be given special treatment because they are highly sensitive. Arrangements for informing the European Parliament of the content of such documents should be made through interinstitutional agreement.

Access to documents held by the institutions, but originating elsewhere

10 The institutions should grant access not only to documents they have drawn up, but also to documents they have received. In this context, however, Declaration No 35 attached to the Final Act of the Treaty of Amsterdam says that a Member State may request the Commission or the Council not to communicate to third parties a document originating from that State without its prior agreement.

Exceptions to access when documents are for the institutions' internal purposes

11 In principle, all documents of the institutions should be accessible to the public. However, certain public and private interests should be protected by exceptions. The institutions should be entitled to protect their internal consultations and deliberations where necessary to safeguard their ability to do their work. In assessing the exceptions, the institutions should take account of the principles in Community legislation

gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken samt polisiärt och straffrättsligt samarbete. Varje institution bör respektera sina säkerhetsregler.

Denna förordnings relevans för alla organ som upprättats av institutionerna

8 För att garantera att denna förordning tillämpas inom alla EU:s verksamheter bör alla organ som institutionerna upprättat tillämpa principerna i denna förordning.

Särskild behandling av känsliga dokument

9 Vissa handlingar bör behandlas på ett särskilt sätt eftersom de är synnerligen känsliga. Ordningar för att informera Europaparlamentet om innehållet i sådana handlingar bör upprättas genom interinstitutionella överenskommelser.

Tillgång till handlingar som innehas av institutionerna men som härrör från någon annan

10 Institutionerna bör inte bara bevilja tillgång till handlingar som de har skapat utan också till handlingar som de har mottagit. I enlighet med förklaring nr 35 som åtföljer slutakten i Amsterdamfördraget kan emellertid en medlemsstat begära att kommissionen eller rådet inte skall delge tredje part en handling som härrör från den staten om detta inte först godkänns av den berörda staten.

Undantag från rätten att få tillgång till handlingar när dessa är för institutionernas interna bruk

11 I princip bör alla institutionernas handlingar vara tillgängliga för allmänheten. Emellertid bör vissa allmänna och privata intressen skyddas genom undantag. Institutionerna bör vara berättigade att skydda sina interna överläggningar och debatter där det är nödvändigt för att trygga deras förmåga att utföra sitt arbete. När undantagen bedöms bör institutionerna

<p>concerning the protection of personal data in all areas of EU activities.</p> <p>Rules on access to conform to the Regulation</p> <p>12 All rules concerning access to documents of the institutions should conform to this Regulation.</p> <p>Two-stage application procedure</p> <p>13 To ensure that the right of access is fully respected, a two-stage application procedure should exist. If the institution refuses access at the second stage, the applicant should then be able to take court proceedings or complain to the Ombudsman.</p> <p>Informing the public</p> <p>14 Institutions should take the necessary measures to inform the public about the new Regulation and to train their staff to help citizens exercise their rights under it. In particular, institutions should provide access to a register of documents.</p> <p>Cooperation between Member States</p> <p>15 This Regulation does not amend or seek to amend national legislation on access to documents, but the principle of loyal cooperation that governs relations between the institutions and the Member States means that Member States should:</p> <p>(a) take care not to hamper the proper application of this Regulation; and</p> <p>(b) respect the security rules of the institutions.</p>	<p>beakta principerna i gemenskapslagstiftningen angående skyddet av personuppgifter inom alla EU:s verksamhetsområden.</p> <p>Bestämmelser om tillgång till handlingar bör överensstämma med förordningen</p> <p>12 Alla bestämmelser om tillgång till institutionernas handlingar bör överensstämma med denna förordning.</p> <p>Två steg i ansökningsförfarandet</p> <p>13 För att garantera att rätten att få tillgång till handlingar respekteras fullt ut bör ansökningsförfarandet ha två steg. Om institutionen vägrar tillgång till en handling i den andra omgången bör den sökande kunna vidta rättsliga åtgärder eller lämna in ett klagomål till ombudsmannen.</p> <p>Informera allmänheten</p> <p>14 Institutionerna bör vidta nödvändiga åtgärder för att informera allmänheten om den nya förordningen och för att utbilda sin personal så att de kan bistå medborgare som vill utnyttja sina rättigheter enligt den. I synnerhet bör institutionerna erbjuda tillgång till ett dokumentregister.</p> <p>Samarbete med medlemsstater</p> <p>15 Denna förordning ändrar inte och eftersträvar inte att ändra nationell lagstiftning om tillgång till handlingar, men principen om lojalt samarbete som styr relationer mellan institutionerna och medlemsstaterna innebär att medlemsstaterna bör</p> <p>a) se till att den korrekta tillämpningen av denna förordning inte hindras, och</p> <p>b) respektera institutionernas säkerhetsregler.</p>
--	--

<p>Existing rights of access to be unaffected</p> <p>16 This Regulation does not prejudice existing rights of access to documents for Member States, judicial authorities or investigative bodies.</p> <p>Modification or repeal of Decisions and rules</p> <p>17 In accordance with Article 255(3) of the EC Treaty, each institution's rules of procedure lay down specific provisions on access to its documents. Therefore, if necessary, the following should be modified or repealed: Council Decision 93/731/EC of 20 December 1993 on public access to Council documents⁽⁴⁾; Commission Decision 94/90/ECSC, EC, Euratom of 8 February 1994 on public access to Commission documents⁽⁵⁾; European Parliament Decision 97/632/EC, ECSC, Euratom of 10 July 1997 on public access to European Parliament documents⁽⁶⁾; and the rules on confidentiality of Schengen documents.</p>	<p>Befintliga rättigheter om tillgång till handlingar påverkas inte</p> <p>16 Denna förordning påverkar inte befintliga rättigheter om tillgång till handlingar för medlemsstater, rättsliga myndigheter eller undersökande organ.</p> <p>Ändring eller upphävande av beslut och bestämmelser</p> <p>17 I enlighet med artikel 255.3 i EG-fördraget fastställer varje institutions arbetsordning exakta regler för tillgången till dess handlingar. Därför bör, om nödvändigt, följande ändras eller upphävas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rådets beslut 93/731/EG av den 20 december 1993 om allmänhetens tillgång till rådets handlingar⁽⁴⁾. - Kommissionens beslut 94/90/EKSG, EG, Euratom av den 8 februari 1994 om allmänhetens tillgång till kommissionens handlingar⁽⁵⁾. - Europaparlamentets beslut 97/632/EG, EKSG, Euroatom av den 10 juli 1997 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets handlingar⁽⁶⁾. - Bestämmelserna om sekretess för Schengenhandlingar.
<p>⁽¹⁾ OJ C 177 E, 27.6.2000, p. 70. ⁽²⁾ Opinion of the European Parliament of 3 May 2001 (not yet published in the Official Journal) and Council Decision of 28 May 2001. ⁽³⁾ OJ L 43, 15.2.1983, p. 1. ⁽⁴⁾ OJ L 340, 31.12.1993, p. 43. Decision as last amended by Decision 2000/527/EC (OJ L 212, 23.8.2000, p. 9). ⁽⁵⁾ OJ L 46, 18.2.1994, p. 58. Decision as amended by Decision 96/567/EC, ECSC, Euratom (OJ L 247, 28.9.1996, p. 45). ⁽⁶⁾ OJ L 263, 25.9.1997, p. 27.</p>	<p>⁽¹⁾ EGT C 177 E, 27.6.2000, s. 70. ⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 3 maj 2001 (ännu ej offentliggjort i Europeiska gemenskapernas officiella tidning) och rådets beslut av den 28 maj 2001. ⁽³⁾ EGT L 43, 15.2.1983, s. 1. ⁽⁴⁾ EGT L 340, 31.12.1993, s. 43. Beslutet senast ändrat genom beslut 2000/527/EG (EGT L 212, 23.8.2000, s. 9). ⁽⁵⁾ EGT L 46, 18.2.1994, s. 58. Beslutet ändrat genom beslut 96/567/EG, EKSG, Euratom (EGT L 247, 28.9.1996, s. 45). ⁽⁶⁾ EGT L 263, 25.9.1997, s. 27.</p>

Bilaga II: Originalversionen av förordningen och dess översättning

Originallet av förordningen	Översättningen av originallet, gjord inom EU
<p>REGULATION (EC) No 1049/2001 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 30 May 2001 regarding public access to European Parliament, Council and Commission documents</p> <p>THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,</p> <p>Having regard to the Treaty establishing the European Community, and in particular Article 255(2) thereof,</p> <p>Having regard to the proposal from the Commission ⁽¹⁾,</p> <p>Acting in accordance with the procedure referred to in Article 251 of the Treaty ⁽²⁾,</p> <p>Whereas:</p> <p>(1) The second subparagraph of Article 1 of the Treaty on European Union enshrines the concept of openness, stating that the Treaty marks a new stage in the process of creating an ever closer union among the peoples of Europe, in which decisions are taken as openly as possible and as closely as possible to the citizen.</p> <p>(2) Openness enables citizens to participate more closely in the decision-making process and guarantees that the administration enjoys greater legitimacy and is more effective and more accountable to the citizen in a democratic system. Openness contributes to strengthening the principles of democracy and respect for fundamental rights as laid down in Article 6 of the EU Treaty and in the Charter of Fundamental Rights of the</p>	<p>EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar</p> <p>EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING</p> <p>med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 255.2 i detta,</p> <p>med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,</p> <p>i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾,</p> <p>och av följande skäl:</p> <p>(1) I artikel 1 andra stycket i Fördraget om Europeiska unionen stadfästs principen om öppenhet genom att det anges att fördraget markerar en ny fas i processen för att skapa en allt fastare sammanslutning mellan de europeiska folken, där besluten skall fattas så öppet och så nära medborgarna som möjligt.</p> <p>(2) Öppenhet ger medborgarna bättre möjligheter att delta i beslutsförfarandet och garanterar att förvaltningen åtnjuter större legitimitet och är effektivare och har ett större ansvar gentemot medborgarna i ett demokratiskt system. Öppenhet bidrar till att stärka de principer om demokrati och respekt för grundläggande rättigheter som avses i artikel 6 i EU-fördraget och i Europeiska unionens stadga om de grundläggande</p>

<p>European Union.</p> <p>(3) The conclusions of the European Council meetings held at Birmingham, Edinburgh and Copenhagen stressed the need to introduce greater transparency into the work of the Union institutions. This Regulation consolidates the initiatives that the institutions have already taken with a view to improving the transparency of the decision-making process.</p> <p>(4) The purpose of this Regulation is to give the fullest possible effect to the right of public access to documents and to lay down the general principles and limits on such access in accordance with Article 255(2) of the EC Treaty.</p> <p>(5) Since the question of access to documents is not covered by provisions of the Treaty establishing the European Coal and Steel Community and the Treaty establishing the European Atomic Energy Community, the European Parliament, the Council and the Commission should, in accordance with Declaration No 41 attached to the Final Act of the Treaty of Amsterdam, draw guidance from this Regulation as regards documents concerning the activities covered by those two Treaties.</p> <p>(6) Wider access should be granted to documents in cases where the institutions are acting in their legislative capacity, including under delegated powers, while at the same time preserving the effectiveness of the institutions' decision-making process. Such documents should be made directly accessible to the greatest possible extent.</p> <p>(7) In accordance with Articles 28(1) and 41(1) of the EU Treaty, the right of access also applies to documents relating to the common foreign and security policy and to police and judicial cooperation in criminal matters. Each institution should respect its security rules.</p> <p>(8) In order to ensure the full application of</p>	<p>rättigheterna.</p> <p>(3) I de slutsatser som antogs av Europeiska rådet vid dess möten i Birmingham, Edinburgh och Köpenhamn underströks nödvändigheten av att göra arbetet vid unionens institutioner öppnare. Denna förordning konsoliderar de initiativ som institutionerna redan tagit för att förbättra öppenheten i beslutsförandet.</p> <p>(4) Syftet med denna förordning är att ge allmänhetens rätt till tillgång till handlingar största möjliga effekt och att fastställa allmänna principer och gränser för denna rätt i enlighet med artikel 255.2 i EG-fördraget.</p> <p>(5) Eftersom Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen och Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen inte innehåller några bestämmelser om tillgång till handlingar bör Europaparlamentet, rådet och kommissionen söka ledning i denna förordning, i enlighet med förklaring nr 41 som fogas till slutakten till Amsterdamfördraget, beträffande handlingar som gäller verksamhet som omfattas av dessa båda fördrag.</p> <p>(6) Större tillgång till handlingar bör ges i de fall där institutionerna agerar i egenskap av lagstiftare, även när det rör sig om delegerade befogenheter, samtidigt som effektiviteten i institutionernas beslutsförande bevaras. Sådana handlingar bör göras direkt tillgängliga i så stor utsträckning som möjligt</p> <p>(7) I enlighet med artikel 28.1 och artikel 41.1 i EU-fördraget är rätten till tillgång till handlingar tillämplig också på handlingar som gäller den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken samt polisiärt och straffrättsligt samarbete. Varje institution bör respektera sina säkerhetsbestämmelser.</p> <p>(8) För att säkerställa att denna förordning</p>
--	--

<p>this Regulation to all activities of the Union, all agencies established by the institutions should apply the principles laid down in this Regulation.</p> <p>(9) On account of their highly sensitive content, certain documents should be given special treatment. Arrangements for informing the European Parliament of the content of such documents should be made through interinstitutional agreement.</p> <p>(10) In order to bring about greater openness in the work of the institutions, access to documents should be granted by the European Parliament, the Council and the Commission not only to documents drawn up by the institutions, but also to documents received by them. In this context, it is recalled that Declaration No 35 attached to the Final Act of the Treaty of Amsterdam provides that a Member State may request the Commission or the Council not to communicate to third parties a document originating from that State without its prior agreement.</p> <p>(11) In principle, all documents of the institutions should be accessible to the public. However, certain public and private interests should be protected by way of exceptions. The institutions should be entitled to protect their internal consultations and deliberations where necessary to safeguard their ability to carry out their tasks. In assessing the exceptions, the institutions should take account of the principles in Community legislation concerning the protection of personal data, in all areas of Union activities.</p> <p>(12) All rules concerning access to documents of the institutions should be in conformity with this Regulation.</p> <p>(13) In order to ensure that the right of access is fully respected, a two-stage administrative procedure should apply, with the additional possibility of court proceedings or complaints to the Ombudsman.</p>	<p>tillämpas fullt ut i samband med all unionens verksamhet bör alla organ som inrättas av institutionerna tillämpa de principer som fastställs i denna förordning.</p> <p>(9) Vissa handlingar bör på grund av sitt mycket känsliga innehåll vara föremål för särskild behandling. En ordning för hur Europaparlamentet skall informeras om innehållet i sådana handlingar bör fastställas i ett interinstitutionellt avtal.</p> <p>(10) För att öka öppenheten i institutionernas arbete bör Europaparlamentet, rådet och kommissionen bevilja tillgång såväl till handlingar som upprättats av institutionerna själva som till sådana de mottagit. Det skall i detta sammanhang påpekas att en medlemsstat, enligt förklaring nr 35 som fogas till slutakten till Amsterdamfördraget, kan begära att kommissionen eller rådet inte vidarebefordrar en handling som härrör från den staten till tredje part, utan att medlemsstaten dessförinnan har lämnat sitt medgivande.</p> <p>(11) I princip bör institutionernas samtliga handlingar göras tillgängliga för allmänheten. Vissa allmänna och privata intressen bör emellertid skyddas genom undantagsbestämmelser. Institutionerna bör ges möjlighet att skydda sina interna samråd och överläggningar då detta krävs för att de skall kunna utföra sina uppgifter. Vid fastställandet av dessa undantag bör institutionerna, på unionens samtliga verksamhetsområden, beakta gemenskapslagstiftningens principer om skydd för personuppgifter.</p> <p>(12) Samtliga bestämmelser om tillgång till institutionernas handlingar bör vara i överensstämmelse med denna förordning.</p> <p>(13) För att säkerställa att rätten till tillgång till handlingar respekteras fullt ut bör ett administrativt förfarande med två steg tillämpas, där det dessutom skall vara möjligt att begära domstolsprövning eller framföra</p>
---	---

<p>(14) Each institution should take the measures necessary to inform the public of the new provisions in force and to train its staff to assist citizens exercising their rights under this Regulation. In order to make it easier for citizens to exercise their rights, each institution should provide access to a register of documents.</p> <p>(15) Even though it is neither the object nor the effect of this Regulation to amend national legislation on access to documents, it is nevertheless clear that, by virtue of the principle of loyal cooperation which governs relations between the institutions and the Member States, Member States should take care not to hamper the proper application of this Regulation and should respect the security rules of the institutions.</p> <p>(16) This Regulation is without prejudice to existing rights of access to documents for Member States, judicial authorities or investigative bodies.</p> <p>(17) In accordance with Article 255(3) of the EC Treaty, each institution lays down specific provisions regarding access to its documents in its rules of procedure. Council Decision 93/731/EC of 20 December 1993 on public access to Council documents ⁽³⁾, Commission Decision 94/90/ECSC, EC, Euratom of 8 February 1994 on public access to Commission documents ⁽⁴⁾, European Parliament Decision 97/632/EC, ECSC, Euratom of 10 July 1997 on public access to European Parliament documents ⁽⁵⁾, and the rules on confidentiality of Schengen documents should therefore, if necessary, be modified or be repealed,</p> <p>HAVE ADOPTED THIS REGULATION:</p> <p><i>Article 1</i></p>	<p>klagomål till ombudsmannen.</p> <p>(14) Varje institution bör vidta nödvändiga åtgärder för att informera allmänheten om de nya bestämmelser som skall gälla och för att utbilda sin personal i att bistå medborgare som önskar utöva sina rättigheter i enlighet med denna förordning. För att medborgarna lättare skall kunna utöva sina rättigheter bör varje institution ge tillgång till ett register över handlingar.</p> <p>(15) Denna förordning har varken till syfte eller effekt att ändra nationell lagstiftning om tillgång till handlingar; på grund av den princip om lojalt samarbete som styr förbindelserna mellan institutionerna och medlemsstaterna, är det dock uppenbart att medlemsstaterna bör se till att inte hindra en korrekt tillämpning av denna förordning och respektera institutionernas säkerhetsbestämmelser.</p> <p>(16) Denna förordning påverkar inte tillämpningen av den rätt till tillgång till handlingar som medlemsstaterna, rättsliga myndigheter eller utredande organ redan har.</p> <p>(17) I enlighet med artikel 255.3 i EG-fördraget skall varje institution i sin arbetsordning utarbeta särskilda bestämmelser om tillgång till institutionens handlingar. Rådets beslut 93/731/EG av den 20 december 1993 om allmänhetens tillgång till rådets handlingar ⁽³⁾, kommissionens beslut 94/90/EKSG, EG, Euratom av den 8 februari 1994 om allmänhetens tillgång till kommissionens handlingar ⁽⁴⁾ och Europaparlamentets beslut 97/632/EG, EKSG, Euratom av den 10 juli 1997 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets handlingar samt bestämmelserna om sekretess för Schengenhandlingar bör därför vid behov ändras eller upphävas ⁽⁵⁾.</p> <p>HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.</p> <p><i>Artikel 1</i></p>
--	---

Purpose	Syfte
<p>The purpose of this Regulation is:¹</p> <p>(a) to define the principles, conditions and limits on grounds of public or private interest governing the right of access to European Parliament, Council and Commission (hereinafter referred to as ‘the institutions’) documents provided for in Article 255 of the EC Treaty in such a way as to ensure the widest possible access to documents,</p> <p>(b) to establish rules ensuring the easiest possible exercise of this right, and</p> <p>(c) to promote good administrative practice on access to documents.</p>	<p>Syftet med denna förordning är</p> <p>a) att fastställa principer, villkor och gränser, under hänsynstagande till allmänna eller enskilda intressen, för rätten till tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens (nedan kallade institutionerna) handlingar i enlighet med artikel 255 i EG-fördraget på ett sätt som garanterar största möjliga tillgång till handlingar,</p> <p>b) att fastställa bestämmelser som garanterar att det blir så enkelt som möjligt att utöva denna rätt, och</p> <p>c) att främja goda förvaltningsrutiner när det gäller tillgång till handlingar.</p>
<i>Article 2</i>	<i>Artikel 2</i>
Beneficiaries and scope	Tillgångsberättigade och tillämpningsområde
<ol style="list-style-type: none"> 1. Any citizen of the Union, and any natural or legal person residing or having its registered office in a Member State, has a right of access to documents of the institutions, subject to the principles, conditions and limits defined in this Regulation. 2. The institutions may, subject to the same principles, conditions and limits, grant access to documents to any natural or legal person not residing or not having its registered office in a Member State. 3. This Regulation shall apply to all documents held by an institution, that is to say, documents drawn up or received by it and in its possession, in all areas of activity of the European Union. 4. Without prejudice to Articles 4 and 9, documents shall be made accessible to the public either following a written application 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Varje unionsmedborgare och varje fysisk eller juridisk person som är bosatt eller har sitt säte i en medlemsstat skall ha rätt till tillgång till institutionernas handlingar, med beaktande av de principer, villkor och gränser som fastställs i denna förordning. 2. Institutionerna får med beaktande av samma principer, villkor och gränser bevilja fysiska eller juridiska personer som inte är bosatta eller har sitt säte i en medlemsstat tillgång till handlingar. 3. Denna förordning skall tillämpas på alla handlingar som finns hos en institution, det vill säga handlingar som upprättats eller mottagits och som innehas av institutionen, inom samtliga Europeiska unionens verksamhetsområden. 4. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 4 och 9 skall handlingar göras tillgängliga antingen efter en skriftlig

<p>or directly in electronic form or through a register. In particular, documents drawn up or received in the course of a legislative procedure shall be made directly accessible in accordance with Article 12.</p> <p>5. Sensitive documents as defined in Article 9(1) shall be subject to special treatment in accordance with that Article.</p> <p>6. This Regulation shall be without prejudice to rights of public access to documents held by the institutions which might follow from instruments of international law or acts of the institutions implementing them.</p> <p><i>Article 3</i></p> <p>Definitions</p> <p>For the purpose of this Regulation:</p> <p>(a) ‘document’ shall mean any content whatever its medium (written on paper or stored in electronic form or as a sound, visual or audiovisual recording) concerning a matter relating to the policies, activities and decisions falling within the institution's sphere of responsibility;</p> <p>(b) ‘third party’ shall mean any natural or legal person, or any entity outside the institution concerned, including the Member States, other Community or non-Community institutions and bodies and third countries.</p> <p><i>Article 4</i></p> <p>Exceptions</p> <p>1. The institutions shall refuse access to a document where disclosure would undermine the protection of:</p> <p>(a) the public interest as regards:</p> <p>- public security,</p>	<p>ansökan eller direkt i elektronisk form eller genom ett register. Särskilt handlingar som upprättats eller mottagits under ett lagstiftningsförfarande skall göras direkt tillgängliga i enlighet med artikel 12.</p> <p>5. Känsliga handlingar enligt definitionen i artikel 9.1 skall vara föremål för särskild behandling i enlighet med den artikeln.</p> <p>6. Denna förordning skall inte påverka allmänhetens rätt till tillgång till handlingar som finns hos institutionerna, vilken kan följa av folkrättsliga instrument eller av rättsakter som institutionerna antagit för att genomföra dessa instrument.</p> <p><i>Artikel 3</i></p> <p>Definitioner</p> <p>I denna förordning avses med</p> <p>a) <i>handling</i>: allt innehåll, oberoende av medium (på papper eller lagrat i elektronisk form, ljud- och bildupptagningar samt audiovisuella upptagningar) som har samband med den policy, de åtgärder och de beslut som omfattas av institutionens ansvarsområde,</p> <p>b) <i>tredje part</i>: varje fysisk eller juridisk person eller enhet utanför den berörda institutionen, däribland medlemsstaterna, övriga gemenskapsinstitutioner och gemenskapsorgan eller andra institutioner och organ samt tredje länder.</p> <p><i>Artikel 4</i></p> <p>Undantag</p> <p>1. Institutionerna skall vägra att ge tillgång till en handling om ett utlämnande skulle undergräva skyddet för</p> <p>a) det allmänna samhällsintresset i fråga om</p> <p>- allmän säkerhet,</p>
---	---

<ul style="list-style-type: none"> - defence and military matters, - international relations, - the financial, monetary or economic policy of the Community or a Member State; <p>(b) privacy and the integrity of the individual, in particular in accordance with Community legislation regarding the protection of personal data.</p> <p>2. The institutions shall refuse access to a document where disclosure would undermine the protection of:</p> <ul style="list-style-type: none"> - commercial interests of a natural or legal person, including intellectual property, - court proceedings and legal advice, - the purpose of inspections, investigations and audits, <p>unless there is an overriding public interest in disclosure.</p> <p>3. Access to a document, drawn up by an institution for internal use or received by an institution, which relates to a matter where the decision has not been taken by the institution, shall be refused if disclosure of the document would seriously undermine the institution's decision-making process, unless there is an overriding public interest in disclosure.</p> <p>Access to a document containing opinions for internal use as part of deliberations and preliminary consultations within the institution concerned shall be refused even after the decision has been taken if disclosure of the document would seriously undermine the institution's decision-making process, unless there is an overriding public interest in disclosure.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - försvar och militära frågor, - internationella förbindelser, - gemenskapens eller en medlemsstats finansiella, monetära eller ekonomiska politik, <p>b) den enskildes privatliv och integritet, särskilt i enlighet med gemenskapslagstiftningen om skydd av personuppgifter.</p> <p>2. Institutionerna skall vägra att ge tillgång till en handling om ett utlämnande skulle undergräva skyddet för</p> <ul style="list-style-type: none"> - en fysisk eller juridisk persons affärsintressen, inklusive immateriella rättigheter, - rättsliga förfaranden och juridisk rådgivning, - syftet med inspektioner, utredningar och revisioner, <p>om det inte föreligger ett övervägande allmänintresse av utlämnandet.</p> <p>3. Tillgång till en handling som upprättats av en institution för internt bruk eller mottagits av en institution, och som gäller en fråga där institutionen inte fattat något beslut, skall vägras om utlämnande av handlingen allvarligt skulle undergräva institutionens beslutsförfarande, om det inte föreligger ett övervägande allmänintresse av utlämnandet.</p> <p>Tillgång till en handling som innehåller yttranden för internt bruk och som är en del av överläggningar och inledande samråd inom den berörda institutionen skall vägras även efter det att beslutet fattats, om utlämnande av handlingen allvarligt skulle undergräva institutionens beslutsförfarande, om det inte föreligger ett övervägande allmänintresse av utlämnandet.</p>
--	--

4. As regards third-party documents, the institution shall consult the third party with a view to assessing whether an exception in paragraph 1 or 2 is applicable, unless it is clear that the document shall or shall not be disclosed.

5. A Member State may request the institution not to disclose a document originating from that Member State without its prior agreement.

6. If only parts of the requested document are covered by any of the exceptions, the remaining parts of the document shall be released.

7. The exceptions as laid down in paragraphs 1 to 3 shall only apply for the period during which protection is justified on the basis of the content of the document. The exceptions may apply for a maximum period of 30 years. In the case of documents covered by the exceptions relating to privacy or commercial interests and in the case of sensitive documents, the exceptions may, if necessary, continue to apply after this period.

Article 5

Documents in the Member States

Where a Member State receives a request for a document in its possession, originating from an institution, unless it is clear that the document shall or shall not be disclosed, the Member State shall consult with the institution concerned in order to take a decision that does not jeopardise the attainment of the objectives of this Regulation.

The Member State may instead refer the request to the institution.

Article 6

Applications

4. För handlingar som härrör från tredje part skall institutionen samråda med den berörda tredje parten för att bedöma om de undantag som anges i punkterna 1 och 2 skall tillämpas, om det inte är uppenbart att handlingen skall eller inte skall lämnas ut.

5. En medlemsstat får begära att institutionen inte skall lämna ut en handling som härrör från denna medlemsstat utan att medlemsstaten dessförinnan har lämnat sitt medgivande.

6. Om enbart delar av den begärda handlingen omfattas av något av undantagen, skall övriga delar av handlingen lämnas ut.

7. De undantag som anges i punkterna 1–3 ovan skall enbart tillämpas under den period då skyddet är motiverat på grundval av handlingens innehåll. Undantagen får gälla i högst 30 år. För handlingar som omfattas av undantagen gällande privatliv eller affärsintressen och för känsliga handlingar får undantagen om det är nödvändigt fortsätta att gälla även efter denna period.

Artikel 5

Handlingar i medlemsstaterna

När en medlemsstat tar emot en begäran om tillgång till en handling som medlemsstaten innehar och som härrör från en institution skall medlemsstaten, om det inte är uppenbart att handlingen skall eller inte skall lämnas ut, rådgöra med institutionen i fråga för att fatta ett beslut som inte äventyrar att syftena med denna förordning uppnås.

En medlemsstat kan i stället hänskjuta en sådan begäran till institutionen.

Artikel 6

Ansökningar

1. Applications for access to a document shall be made in any written form, including electronic form, in one of the languages referred to in Article 314 of the EC Treaty and in a sufficiently precise manner to enable the institution to identify the document. The applicant is not obliged to state reasons for the application.

2. If an application is not sufficiently precise, the institution shall ask the applicant to clarify the application and shall assist the applicant in doing so, for example, by providing information on the use of the public registers of documents.

3. In the event of an application relating to a very long document or to a very large number of documents, the institution concerned may confer with the applicant informally, with a view to finding a fair solution.

4. The institutions shall provide information and assistance to citizens on how and where applications for access to documents can be made.

Article 7

Processing of initial applications

1. An application for access to a document shall be handled promptly. An acknowledgement of receipt shall be sent to the applicant. Within 15 working days from registration of the application, the institution shall either grant access to the document requested and provide access in accordance with Article 10 within that period or, in a written reply, state the reasons for the total or partial refusal and inform the applicant of his or her right to make a confirmatory application in accordance with paragraph 2 of this Article.

2. In the event of a total or partial refusal, the applicant may, within 15 working days of receiving the institution's reply, make a confirmatory application asking the

1. En ansökan om tillgång till en handling skall inges i skriftlig form på valfritt sätt, inklusive i elektronisk form, på ett av de språk som anges i artikel 314 i EG-fördraget och vara tillräckligt utförlig för att institutionen skall kunna identifiera handlingen. Sökanden är inte skyldig att ange några skäl för sin ansökan.

2. Om en ansökan inte är tillräckligt utförlig skall institutionen uppmana sökanden att förtydliga sin ansökan och bistå sökanden med detta, t.ex. genom att tillhandahålla information om användning av de offentliga registren över handlingar.

3. Om en ansökan avser en mycket omfattande handling eller ett mycket stort antal handlingar får den berörda institutionen informellt samråda med sökanden för att finna en rimlig lösning.

4. Institutionerna skall ge medborgarna information om och hjälp med på vilket sätt en ansökan skall göras och var den skall ges in.

Artikel 7

Behandling av ursprungliga ansökningar

1. En ansökan om tillgång till en handling skall behandlas skyndsamt. En bekräftelse om mottagande skall skickas till sökanden. Institutionen skall inom 15 arbetsdagar efter det att en ansökan registrerats antingen bevilja tillgång till den begärda handlingen och ge tillgång till den i enlighet med artikel 10 inom samma tidsfrist, eller skriftligen ange skälen för att ansökningen helt eller delvis har avslagits och upplysa sökanden om dennes rätt att göra en bekräftande ansökan i enlighet med punkt 2 i den här artikeln.

2. Om ansökningen helt eller delvis avslås får sökanden inom 15 arbetsdagar efter att ha mottagit institutionens besked ge in en bekräftande ansökan till institutionen med

<p>institution to reconsider its position.</p> <p>3. In exceptional cases, for example in the event of an application relating to a very long document or to a very large number of documents, the time-limit provided for in paragraph 1 may be extended by 15 working days, provided that the applicant is notified in advance and that detailed reasons are given.</p> <p>4. Failure by the institution to reply within the prescribed time-limit shall entitle the applicant to make a confirmatory application.</p>	<p>begäran om omprövning.</p> <p>3. I undantagsfall, t.ex. om en ansökan avser en mycket omfattande handling eller ett mycket stort antal handlingar, får den tidsfrist som anges i punkt 1 förlängas med 15 arbetsdagar, förutsatt att sökanden underrättas på förhand och att utförliga skäl anges.</p> <p>4. Om inget besked ges av institutionen inom den föreskrivna tidsfristen skall sökanden ha rätt att inge en bekräftande ansökan.</p>
<p><i>Article 8</i></p>	<p><i>Artikel 8</i></p>
<p>Processing of confirmatory applications</p>	<p>Behandling av bekräftande ansökningar</p>
<p>1. A confirmatory application shall be handled promptly. Within 15 working days from registration of such an application, the institution shall either grant access to the document requested and provide access in accordance with Article 10 within that period or, in a written reply, state the reasons for the total or partial refusal. In the event of a total or partial refusal, the institution shall inform the applicant of the remedies open to him or her, namely instituting court proceedings against the institution and/or making a complaint to the Ombudsman, under the conditions laid down in Articles 230 and 195 of the EC Treaty, respectively.</p>	<p>1. En bekräftande ansökan skall behandlas skyndsamt. Institutionen skall inom 15 arbetsdagar efter det att en sådan ansökan registrerats antingen bevilja tillgång till den begärda handlingen och ge tillgång till den i enlighet med artikel 10 inom samma tidsfrist, eller skriftligen ange skälen för att ansökan helt eller delvis har avslagits. Om en ansökan helt eller delvis avslås skall institutionen underrätta sökanden om de rättsmedel som finns, nämligen att väcka talan mot institutionen och/eller framföra klagomål till ombudsmannen enligt de villkor som anges i artikel 230 respektive 195 i EG-fördraget.</p>
<p>2. In exceptional cases, for example in the event of an application relating to a very long document or to a very large number of documents, the time limit provided for in paragraph 1 may be extended by 15 working days, provided that the applicant is notified in advance and that detailed reasons are given.</p>	<p>2. I undantagsfall, t.ex. om en ansökan avser en mycket omfattande handling eller ett mycket stort antal handlingar, får den tidsfrist som anges i punkt 1 förlängas med 15 arbetsdagar, förutsatt att sökanden underrättas på förhand och att utförliga skäl anges.</p>
<p>3. Failure by the institution to reply within the prescribed time limit shall be considered as a negative reply and entitle the applicant to institute court proceedings against the institution and/or make a complaint to the Ombudsman, under the relevant provisions</p>	<p>3. Om inget besked ges av institutionen inom den föreskrivna tidsfristen, skall ansökan anses ha avslagits och sökanden skall ha rätt att väcka talan mot institutionen och/eller framföra klagomål till ombudsmannen i enlighet med relevanta bestämmelser i EG-</p>

of the EC Treaty.

Article 9

Treatment of sensitive documents

1. Sensitive documents are documents originating from the institutions or the agencies established by them, from Member States, third countries or International Organisations, classified as 'TRÈS SECRET/TOP SECRET', 'SECRET' or 'CONFIDENTIEL' in accordance with the rules of the institution concerned, which protect essential interests of the European Union or of one or more of its Member States in the areas covered by Article 4(1)(a), notably public security, defence and military matters.

2. Applications for access to sensitive documents under the procedures laid down in Articles 7 and 8 shall be handled only by those persons who have a right to acquaint themselves with those documents. These persons shall also, without prejudice to Article 11(2), assess which references to sensitive documents could be made in the public register.

3. Sensitive documents shall be recorded in the register or released only with the consent of the originator.

4. An institution which decides to refuse access to a sensitive document shall give the reasons for its decision in a manner which does not harm the interests protected in Article 4.

5. Member States shall take appropriate measures to ensure that when handling applications for sensitive documents the principles in this Article and Article 4 are respected.

6. The rules of the institutions concerning sensitive documents shall be made public.

fördraget.

Artikel 9

Behandling av känsliga handlingar

1. En känslig handling är en handling som härrör från institutionerna eller organ som har upprättats av dem eller från medlemsstaterna, tredje länder eller internationella organisationer och som i enlighet med den berörda institutionens bestämmelser klassificerats som "TRÈS SECRET/TOP SECRET", "SECRET" eller "CONFIDENTIEL" och som skyddar Europeiska unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters väsentliga intressen på de områden som omfattas av artikel 4.1 a, i synnerhet allmän säkerhet, försvar och militära frågor.

2. En ansökan om tillgång till en känslig handling i enlighet med de förfaranden som anges i artiklarna 7 och 8 skall behandlas enbart av personer som har rätt att befatta sig med sådana handlingar. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 11.2 skall dessa personer även avgöra vilka hänvisningar till känsliga handlingar som kan göras i det offentliga registret.

3. Känsliga handlingar skall registreras eller lämnas ut endast om den varifrån handlingen härrör givit sitt samtycke.

4. En institution som beslutar att vägra tillgång till en känslig handling skall ange skälen för sitt beslut på ett sådant sätt att de intressen som skyddas i artikel 4 inte skadas.

5. Medlemsstaterna skall vidta lämpliga åtgärder för att se till att principerna i den här artikeln och i artikel 4 respekteras vid behandling av ansökningar om tillgång till känsliga handlingar.

6. Institutionernas bestämmelser om känsliga handlingar skall offentliggöras.

7. The Commission and the Council shall inform the European Parliament regarding sensitive documents in accordance with arrangements agreed between the institutions.

Article 10

Access following an application

1. The applicant shall have access to documents either by consulting them on the spot or by receiving a copy, including, where available, an electronic copy, according to the applicant's preference. The cost of producing and sending copies may be charged to the applicant. This charge shall not exceed the real cost of producing and sending the copies. Consultation on the spot, copies of less than 20 A4 pages and direct access in electronic form or through the register shall be free of charge.

2. If a document has already been released by the institution concerned and is easily accessible to the applicant, the institution may fulfil its obligation of granting access to documents by informing the applicant how to obtain the requested document.

3. Documents shall be supplied in an existing version and format (including electronically or in an alternative format such as Braille, large print or tape) with full regard to the applicant's preference.

Article 11

Registers

1. To make citizens' rights under this Regulation effective, each institution shall provide public access to a register of documents. Access to the register should be provided in electronic form. References to documents shall be recorded in the register without delay.

7. Kommissionen och rådet skall informera Europaparlamentet om känsliga handlingar i enlighet med en ordning om vilken institutionerna skall komma överens.

Artikel 10

Tillgång efter en ansökan

1. Sökanden skall få tillgång till en handling antingen genom att få ta del av den på stället eller genom att erhålla en kopia, inklusive en kopia i elektronisk form, om handlingen finns i sådan form, i enlighet med sökandens önskemål. Kostnaden för framställning och utskick av kopior får åläggas sökanden. Avgiften får inte vara högre än den faktiska kostnaden för att framställa och skicka kopiorna. Att ta del av en handling på stället, erhålla kopior på färre än 20 A4-sidor och ges direkt tillgång i elektronisk form eller via registret skall vara kostnadsfritt.

2. Om en handling redan har offentliggjorts av den berörda institutionen och är lätt tillgänglig för sökanden, får institutionen fullgöra sitt åliggande att ge tillgång till handlingen genom att upplysa sökanden om hur denne kan få tillgång till den begärda handlingen.

3. Handlingen skall ställas till förfogande i en befintlig version och i ett befintligt format (inklusive i elektroniskt eller i ett alternativt format såsom blindskrift, stor stil eller bandupptagning), med fullständigt beaktande av sökandens önskemål.

Artikel 11

Register

1. För att medborgarna effektivt skall kunna utnyttja sina rättigheter enligt denna förordning, skall varje institution ställa ett register över handlingar till allmänhetens förfogande. Tillgång till registret bör ges i elektronisk form. Hänvisningar till handlingar skall omgående föras in i

<p>2. For each document the register shall contain a reference number (including, where applicable, the interinstitutional reference), the subject matter and/or a short description of the content of the document and the date on which it was received or drawn up and recorded in the register. References shall be made in a manner which does not undermine protection of the interests in Article 4.</p> <p>3. The institutions shall immediately take the measures necessary to establish a register which shall be operational by 3 June 2002.</p>	<p>registret.</p> <p>2. Registret skall för varje handling innehålla ett referensnummer (inklusive i förekommande fall den interinstitutionella referensen), ämnet och/eller en kort beskrivning av innehållet i handlingen och det datum då handlingen mottogs eller upprättades och registrerades. Hänvisningarna skall göras på ett sätt som inte undergräver skyddet för intressena i artikel 4.</p> <p>3. Institutionerna skall omedelbart vidta de åtgärder som är nödvändiga för att upprätta ett register som skall vara i bruk senast den 3 juni 2002.</p>
<p><i>Article 12</i></p> <p>Direct access in electronic form or through a register</p> <p>1. The institutions shall as far as possible make documents directly accessible to the public in electronic form or through a register in accordance with the rules of the institution concerned.</p> <p>2. In particular, legislative documents, that is to say, documents drawn up or received in the course of procedures for the adoption of acts which are legally binding in or for the Member States, should, subject to Articles 4 and 9, be made directly accessible.</p> <p>3. Where possible, other documents, notably documents relating to the development of policy or strategy, should be made directly accessible.</p> <p>4. Where direct access is not given through the register, the register shall as far as possible indicate where the document is located.</p>	<p><i>Artikel 12</i></p> <p>Direkt tillgång i elektronisk form eller via ett register</p> <p>1. Institutionerna skall i största möjliga utsträckning ge allmänheten direkt tillgång till handlingar i elektronisk form eller via ett register, i enlighet med den berörda institutionens bestämmelser.</p> <p>2. Särskilt lagstiftningshandlingar, det vill säga handlingar som upprättats eller mottagits i samband med ett förfarande för att anta rättsakter som är juridiskt bindande i eller för medlemsstaterna, bör göras direkt tillgängliga, om inte annat följer av artiklarna 4 och 9.</p> <p>3. Om möjligt bör andra handlingar, i synnerhet handlingar som rör utformning av policy eller strategier, göras direkt tillgängliga.</p> <p>4. Om direkt tillgång inte ges via registret skall registret i största möjliga utsträckning ange var handlingen finns.</p>
<p><i>Article 13</i></p> <p>Publication in the Official Journal</p>	<p><i>Artikel 13</i></p> <p>Offentliggörande i Officiella tidningen</p>

<p>1. In addition to the acts referred to in Article 254(1) and (2) of the EC Treaty and the first paragraph of Article 163 of the Euratom Treaty, the following documents shall, subject to Articles 4 and 9 of this Regulation, be published in the Official Journal:</p> <p>(a) Commission proposals;</p> <p>(b) common positions adopted by the Council in accordance with the procedures referred to in Articles 251 and 252 of the EC Treaty and the reasons underlying those common positions, as well as the European Parliament's positions in these procedures;</p> <p>(c) framework decisions and decisions referred to in Article 34(2) of the EU Treaty;</p> <p>(d) conventions established by the Council in accordance with Article 34(2) of the EU Treaty;</p> <p>(e) conventions signed between Member States on the basis of Article 293 of the EC Treaty;</p> <p>(f) international agreements concluded by the Community or in accordance with Article 24 of the EU Treaty.</p> <p>2. As far as possible, the following documents shall be published in the Official Journal:</p> <p>(a) initiatives presented to the Council by a Member State pursuant to Article 67(1) of the EC Treaty or pursuant to Article 34(2) of the EU Treaty;</p> <p>(b) common positions referred to in Article 34(2) of the EU Treaty;</p> <p>(c) directives other than those referred to in Article 254(1) and (2) of the EC Treaty, decisions other than those referred to in Article 254(1) of the EC Treaty, recommendations and opinions.</p>	<p>1. Utöver de akter som avses i artikel 254.1 och 254.2 i EG-fördraget och artikel 163 första stycket i Euratomfördraget skall följande handlingar offentliggöras i Officiella tidningen, om inte annat följer av artiklarna 4 och 9 i denna förordning:</p> <p>a) Förslag från kommissionen.</p> <p>b) Gemensamma ståndpunkter som antagits av rådet enligt förfarandena i artiklarna 251 och 252 i EG-fördraget samt motiveringarna för dessa ståndpunkter och Europaparlamentets ståndpunkter i dessa förfaranden.</p> <p>c) De rambeslut och de beslut som avses i artikel 34.2 i EU-fördraget.</p> <p>d) Konventioner som har utarbetats av rådet enligt artikel 34.2 i EU-fördraget.</p> <p>e) Konventioner undertecknade mellan medlemsstater på grundval av artikel 293 i EG-fördraget.</p> <p>f) Internationella avtal som ingåtts av gemenskapen eller i enlighet med artikel 24 i EU-fördraget.</p> <p>2. I största möjliga utsträckning skall följande handlingar offentliggöras i Officiella tidningen:</p> <p>a) Initiativ som lagts fram för rådet av en medlemsstat i enlighet med artikel 67.1 i EG-fördraget eller i enlighet med artikel 34.2 i EU-fördraget.</p> <p>b) Gemensamma ståndpunkter enligt artikel 34.2 i EU-fördraget.</p> <p>c) Andra direktiv än sådana som avses i artikel 254.1 och 254.2 i EG-fördraget, andra beslut än de som avses i artikel 254.1 i EG-fördraget samt rekommendationer och yttranden.</p>
---	--

3. Each institution may in its rules of procedure establish which further documents shall be published in the Official Journal.

Article 14

Information

1. Each institution shall take the requisite measures to inform the public of the rights they enjoy under this Regulation.

2. The Member States shall cooperate with the institutions in providing information to the citizens.

Article 15

Administrative practice in the institutions

1. The institutions shall develop good administrative practices in order to facilitate the exercise of the right of access guaranteed by this Regulation.

2. The institutions shall establish an interinstitutional committee to examine best practice, address possible conflicts and discuss future developments on public access to documents.

Article 16

Reproduction of documents

This Regulation shall be without prejudice to any existing rules on copyright which may limit a third party's right to reproduce or exploit released documents.

Article 17

Reports

3. Varje institution får i sin arbetsordning fastställa vilka övriga handlingar som skall offentliggöras i Officiella tidningen.

Artikel 14

Information

1. Varje institution skall vidta nödvändiga åtgärder för att upplysa allmänheten om de rättigheter som följer av denna förordning.

2. Medlemsstaterna skall samarbeta med institutionerna när det gäller att ge medborgarna information.

Artikel 15

Förvaltningsrutiner inom institutionerna

1. Institutionerna skall utveckla goda förvaltningsrutiner för att underlätta utövandet av den rätt till tillgång till handlingar som garanteras genom denna förordning.

2. Institutionerna skall inrätta en interinstitutionell kommitté som skall undersöka de bästa rutinerna, ta upp eventuella meningsskiljaktigheter och diskutera den framtida utvecklingen i fråga om allmänhetens tillgång till handlingar.

Artikel 16

Mångfaldigande av handlingar

Denna förordning skall inte påverka tillämpningen av befintliga bestämmelser om upphovsrätt som kan begränsa tredje parts rätt att mångfaldiga eller utnyttja handlingar som lämnats ut.

Artikel 17

Rapporter

1. Each institution shall publish annually a report for the preceding year including the number of cases in which the institution refused to grant access to documents, the reasons for such refusals and the number of sensitive documents not recorded in the register.

2. At the latest by 31 January 2004, the Commission shall publish a report on the implementation of the principles of this Regulation and shall make recommendations, including, if appropriate, proposals for the revision of this Regulation and an action programme of measures to be taken by the institutions.

Article 18

Application measures

1. Each institution shall adapt its rules of procedure to the provisions of this Regulation. The adaptations shall take effect from 3 December 2001.

2. Within six months of the entry into force of this Regulation, the Commission shall examine the conformity of Council Regulation (EEC, Euratom) No 354/83 of 1 February 1983 concerning the opening to the public of the historical archives of the European Economic Community and the European Atomic Energy Community ⁽⁶⁾ with this Regulation in order to ensure the preservation and archiving of documents to the fullest extent possible.

3. Within six months of the entry into force of this Regulation, the Commission shall examine the conformity of the existing rules on access to documents with this Regulation.

Article 19

Entry into force

1. Varje institution skall årligen offentliggöra en rapport för föregående år, vilken skall ta upp det antal fall då institutionen har avslagit ansökningar om tillgång till handlingar, skälen för dessa avslagsbeslut samt antalet känsliga handlingar som inte har registerförts.

2. Kommissionen skall senast den 31 januari 2004 offentliggöra en rapport om genomförandet av principerna i denna förordning och ge rekommendationer som, om det är lämpligt, även innehåller förslag om översyn av denna förordning och ett handlingsprogram med åtgärder som institutionerna skall vidta.

Artikel 18

Tillämpningsåtgärder

1. Varje institution skall anpassa sin arbetsordning i enlighet med bestämmelserna i denna förordning. Dessa anpassningar skall gälla med verkan från och med den 3 december 2001.

2. Senast sex månader efter det att denna förordning trätt i kraft skall kommissionen undersöka hur rådets förordning (EEG, Euratom) nr 354/83 av den 1 februari 1983 om öppnandet för allmänheten av Europeiska ekonomiska gemenskapens och Europeiska atomenergigemenskapens historiska arkiv ⁽⁶⁾ överensstämmer med denna förordning, för att säkerställa att handlingar i största möjliga utsträckning bevaras och arkiveras.

3. Senast sex månader efter det att denna förordning trätt i kraft skall kommissionen undersöka hur de befintliga bestämmelserna om tillgång till handlingar överensstämmer med denna förordning.

Artikel 19

Ikraftträdande

<p>This Regulation shall enter into force on the third day following that of its publication in the <i>Official Journal of the European Communities</i>.</p> <p>It shall be applicable from 3 December 2001.</p> <p>This Regulation shall be binding in its entirety and directly applicable in all Member States.</p> <p>Done at Brussels, 30 May 2001.</p> <p><i>For the European Parliament</i> The President N. FONTAINE</p> <p><i>For the Council</i> The President B. LEJON</p>	<p>Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den offentliggjorts i <i>Europeiska gemenskapernas officiella tidning</i>.</p> <p>Den skall tillämpas från och med den 3 december 2001.</p> <p>Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.</p> <p>Utfärdad i Bryssel den 30 maj 2001.</p> <p><i>På Europaparlamentets vägnar</i> N. FONTAINE <i>Ordförande</i></p> <p><i>På rådets vägnar</i> B. LEJON <i>Ordförande</i></p>
<p>⁽¹⁾ OJ C 177 E, 27.6.2000, p. 70. ⁽²⁾ Opinion of the European Parliament of 3 May 2001 (not yet published in the Official Journal) and Council Decision of 28 May 2001. ⁽³⁾ OJ L 43, 15.2.1983, p. 1. ⁽⁴⁾ OJ L 340, 31.12.1993, p. 43. Decision as last amended by Decision 2000/527/EC (OJ L212, 23.8.2000, p. 9). ⁽⁵⁾ OJ L 46, 18.2.1994, p. 58. Decision as amended by Decision 96/567/EC, ECSC, Euratom (OJ L 247, 28.9.1996, p. 45). ⁽⁶⁾ OJ L 263, 25.9.1997, p. 27.</p>	<p>⁽¹⁾ EGT C 177 E, 27.6.2000, s. 70. ⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 3 maj 2001 (ännu ej offentliggjort i Europeiska gemenskapernas officiella tidning) och rådets beslut av den 28 maj 2001. ⁽³⁾ EGT L 43, 15.2.1983, s. 1. ⁽⁴⁾ EGT L 340, 31.12.1993, s. 43. Beslutet senast ändrat genom beslut 2000/527/EG (EGT L 212, 23.8.2000, s. 9). ⁽⁵⁾ EGT L 46, 18.2.1994, s. 58. Beslutet ändrat genom beslut 96/567/EG, EKSG, Euratom (EGT L 247, 28.9.1996, s. 45). ⁽⁶⁾ EGT L 263, 25.9.1997, s. 27.</p>